

Міністерство освіти і науки України
Харківський державний університет харчування та торгівлі
Кафедра міжнародної економіки

МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

**Методичні рекомендації і завдання з організації
самостійної та індивідуальної роботи студентів
денної та заочної форми навчання напрямів підготовки
6.030503 «Міжнародна економіка»,
6.030601 «Менеджмент»**

**Харків
2013**

УДК 339.9(075)
ББК 65.5
М – 58

Авторський колектив:

Т.В. Андросова, Л.Л. Носач, В.О. Козуб, П.Л. Гринько

Рецензенти:

канд. екон. наук, проф. Т.О. Сидорова
канд. екон. наук, проф. А.П. Гринько

Затверджено на засіданні кафедри міжнародної економіки ХДУХТ, протокол № 3 від 11 жовтня 2013 року.

Рекомендовано навчально-методичною комісією економічного факультету ХДУХТ, протокол № 2 від 30 жовтня 2013 року.

Міжнародні організації: методичні рекомендації і завдання з організації самостійної та індивідуальної роботи студентів денної та заочної форми навчання напрямів підготовки «Міжнародна економіка», «Менеджмент» / Т.В. Андросова, Л.Л. Носач, В.О. Козуб, П.Л. Гринько. – Харків: Видавництво «Форт», 2013. – 88 с.

Методичні рекомендації і завдання з організації самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисципліни «Міжнародні організації» містять анотації до тем курсу, перелік навчальних завдань, форм контролю знань та ключових понять по кожній темі, список основних питань теми, питання для самоконтролю і самоперевірки знань, індивідуальні завдання, теми рефератів, тестові завдання і перелік літературних джерел для самостійного вивчення курсу.

УДК 339.9(075)
ББК 65.5

© Андросова Т.В., Носач Л.Л.,
Козуб В.О., Гринько П.Л., 2013

© Харківський державний університет
харчування та торгівлі, 2013

ЗМІСТ

Вступ	4
Змістовий модуль 1. Сутність, види і механізм функціонування міжнародних організацій	6
Тема 1. Інституціональне середовище міжнародного бізнесу	6
Тема 2. Механізм функціонування міжнародних організацій	13
Тема 3. Міждержавні економічні організації	20
Тема 4. Міжнародні неурядові економічні організації	32
Тема 5. Організація Об'єднаних Націй (ООН) та міжнародне економічне співробітництво	35
Змістовий модуль 2	
Міжнародні торговельні і валютно-кредитні організації	44
Тема 6. Міжнародні організації та регулювання світової торгівлі	44
Тема 7. Міжнародні валютно-кредитні організації	52
Тема 8. Участь України в міжнародних організаціях	64
Завдання для індивідуальної роботи	70
Завдання для контрольних робіт студентів	71
Рекомендована література	86

ВСТУП

Процес глобалізації світової економіки охоплює практично всі сфери економічної діяльності та створює умови для формування наднаціональних структур регулювання міжнародних економічних відносин. Дієвим інструментом такого регулювання є міжнародні організації, які відіграють дедалі зростаючу роль у системі координації економічного співробітництва країн світу. В міжнародні економічні організації, як інституційні одиниці міжнародної економічної системи, об'єднуються практично все держави світу. Переважна частина державного суверенітету країн перерозподіляється між локальними, регіональними і глобальними регулюючими інституціями.

Програмні теоретичні питання курсу розкривають становлення та розвиток зв'язків України з міжнародними організаціями в період початкового розвитку ринкової економіки, що знайшло відображення у структурі та змісті окремих розділів, передбачають набуття студентами теоретичних знань і практичних навиків самостійного вирішення основних проблем, з якими зіштовхується економіка України в умовах інтернаціоналізації та глобалізації господарського життя, зростання цілісності світового господарства.

Метою викладання дисципліни «Міжнародні організації» є формування у студентів сучасного економічного мислення та системи спеціальних знань про роль і механізми функціонування міжнародних організацій, ознайомлення із закономірностями діяльності їх основних блоків.

Основні завдання дисципліни полягають у:

- розумінні завдань, організаційної структури, економічних основ та механізмів функціонування системи міжнародних організацій;

- наданні цілісного уявлення про повноваження, норми і правила діяльності міжнародних організацій;

- вивченні історичних умов, причин створення, географічної сфери діяльності міжнародних організацій, еволюції їх форм, цілей, функцій, а також кола проблем, що вони розв'язують;

- набутті практичних навичок аналізу напрямків діяльності міжнародних організацій у різних сферах економічного співробітництва;

- відокремленні ролі і місця України в системі міжнародних економічних організацій.

Предметом дисципліни «Міжнародні організації» є механізм створення, функціонування і діяльності міжнародних економічних

організацій.

Самостійна та індивідуальна робота студентів з дисципліни «Міжнародні організації» складається з:

- ознайомлення з основними поняттями теми;
- вивчення рекомендованих літературних джерел;
- огляду періодичної літератури з конкретних питань тем;
- складання структурно-логічної схеми тем, що вивчаються;
- підготовки опорного конспекту;
- схематичного зображення окремого матеріалу;
- складання порівняльних таблиць;
- відповідей на запропоновані тестові завдання;
- розгляд запропонованих ситуаційних завдань за темами курсу.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

СУТНІСТЬ, ВИДИ І МЕХАНІЗМ ФУНКЦІОНУВАННЯ

МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Тема 1

Інституціональне середовище міжнародного бізнесу

Анотація

Система принципів, інституційно-правових структур, інструментів та методів управління МЕВ. Причини виникнення і місце міжнародних організацій в системі регулювання міжнародних економічних відносин. Історія виникнення та етапи розвитку міжнародних організацій. Сутність сучасної міжнародної організації.

Проблеми класифікації міжнародних організацій. Базові критерії типізації міжнародних організацій: членство держав, географічне охоплення, компетенція. Функції міжнародних організацій. Синтезовані (змішані) класифікації міжнародних організацій.

Навчальні завдання:

- розглянути систему принципів, інституційно-правових структур, інструментів та методів регулювання МЕВ;
- визначити причини виникнення і місце міжнародних організацій в системі регулювання МЕВ;
- вивчити історію виникнення та етапи розвитку міжнародних організацій;
- з'ясувати сутність сучасних міжнародних організацій;
- виявити проблеми класифікації міжнародних організацій;
- проаналізувати базові критерії типізації міжнародних організацій та їх функції.

Форми контролю:

- 1) тестування;
- 2) усне чи письмове опитування;
- 3) схематичне зображення матеріалу.

Ключові поняття

Механізм регулювання міжнародних економічних відносин (МЕВ) – це певна система принципів, інституційно-правових структур, інструментів та методів управління, що регламентують і забезпечують реалізацію міжнародного співробітництва.

Національний рівень механізму регулювання МЕВ – це система дій держави (уряду), спрямована на регулювання зовнішньоекономічних відносин, що використовує певні елементи.

Принципи управління – це фундаментальні правила, що характеризують певну «ідеологію» підходу до міжнародних відносин в економічній сфері.

Інституційно-правові структури – це сукупність міжнародних та національних норм, правил, звичаїв та угод, що регламентують здійснення співробітництва;

Інструменти та методи управління – це сукупність конкретних заходів впливу на окремі процеси (наприклад валютні курси, субсидії, митні тарифи, квоти і ліцензії на експорт та імпорт, тощо)

Міжнародний рівень регулювання МЕВ – це здійснення погодженої координації економічної діяльності між різнонаціональними суб'єктами МЕВ.

Координація економічних дій – це процес погодження певних параметрів національних економічних політик суб'єктів МЕВ з метою регулятивного впливу на світогосподарські, регіональні чи функціональні зв'язки.

Координація економічних дій двостороння (білатеральна) – погодження національних економічних політик шляхом угод та домовленості між двома суб'єктами МЕВ, що досягаються безпосередніми переговорами між партнерами.

Координація економічних дій багатостороння – погодження різних аспектів міжнародної економічної діяльності щонайменше трьома суб'єктами з різних країн.

Координація економічних дій дискретна – узгодження, яке досягається шляхом вжиття так званих дискретних (разових, окремих) заходів для досягнення спільної мети без створення спеціальних постійно діючих інститутів.

Координація економічних дій інституціональна – погодження дій держав на підставі певного міжнародного інституту, тобто з використанням вже встановлених законів, правил, норм, звичаїв і практики, організаційних структур.

Міжнародна конференція – тимчасовий міжнародний інститут з власними правилами процедури і тимчасовими організаційними структурами, діяльність якого не регулюється міжнародно-правовими нормами через відсутність міжнародної правосуб'єктності.

Міжнародна комісія (комітет) – міжнародний інститут, що створюються зазвичай на основі міжнародної угоди, має постійний характер, і певні механізми для її забезпечення.

Міжнародна організація — це стабільний інститут багатосторонніх міжнародних відносин, який створюється різнонаціональними сторонами (державами чи іншими суб'єктами МЄВ) і має погоджені учасниками цілі, компетенцію, свої постійні органи, а також інші специфічні політико-організаційні норми (статут, процедура, членство, порядок прийняття рішень).

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Скласти опорний конспект лекцій за темою згідно структури:

1. Причини виникнення міжнародних організацій
2. Місце міжнародних організацій в системі регулювання МЄВ
3. Історія виникнення міжнародних організацій
4. Сутність поняття «міжнародна організація»
5. Типізація сучасних міжнародних організацій

2. Самостійно вивчити питання щодо місця міжнародних організацій (МО) у системі регулювання МЄВ, параметрів процесу координації міжнародної економічної діяльності та засобів її здійснення, історичних тенденцій зміни сутності МО.

3. Підготувати відповіді на контрольні запитання для перевірки знань

1. Визначте елементи і рівні механізму регулювання МЄВ.
2. Обґрунтуйте суть процесу координації економічних дій.
3. Дайте загальну характеристику основним стадіям виникнення та розвитку міжнародних організацій.
4. Назвіть критерії, за якими можна визначити історичні тенденції зміни сутності міжнародних організацій.
5. Визначте риси сучасного етапу розвитку міжнародних організацій.
6. Поясніть термін «міжнародний інститут» у контексті міжнародної організації.
7. Дайте визначення міжнародної організації з урахуванням звуженого і розширеного підходів.
8. Назвіть причини, цілі і завдання створення міжнародних організацій.
9. Назвіть критерії типізації, відповідні типи і наведіть приклади міжнародних організацій.

4. Обрати правильну відповідь

1. З нових підходів до вивчення системи міжнародних економічних відносин (МЕВ) вкажіть основоположний, що виник в Україні з одержанням незалежності:

- 1) Інтеграція України до світового господарства
- 2) Використання світового досвіду МЕВ
- 3) Україна – самостійний суб'єкт зовнішньоекономічної діяльності
- 4) Необхідність законодавчої бази та інфраструктури МЕВ

2. МЕВ – це суспільно-виробничі зв'язки між:

- 1) Країнами
- 2) Країнами і міжнародними організаціями
- 3) Міжнародними організаціями
- 4) Між усіма суб'єктами МЕВ

3. МЕВ виявляються в міжнародній практиці:

- 1) У формах міжнародного співробітництва
- 2) У діяльності міжнародних організацій
- 3) У міжнародному співробітництві в рішенні глобальних проблем
- 4) В усіх названих вище аспектах

4. З аспектів значення МЕВ вкажіть діючі на інтернаціональному рівні:

- 1) Згладжують соціально-економічні відмінності між країнами
- 2) Сприяють економічному розвитку країн, є невід'ємною частиною економіки кожної країни

- 3) Створюють систему міжнародної економічної і воєнної безпеки
- 4) Визначають темпи розвитку і пропорції світового господарства

5. Зазначте рівень розвитку МЕВ, в якому загальні закономірності виявляються з урахуванням регіональних особливостей:

- 1) Загальносвітовий (інтернаціональний)
- 2) Регіональний
- 3) Національний
- 4) Немає вірної відповіді

6. Зазначте рівень розвитку МЕВ, в якому загальні закономірності виявляються з урахуванням інтересів окремих держав:

- 1) Загальносвітовий (інтернаціональний)
- 2) Регіональний
- 3) Національний
- 4) Немає вірної відповіді

7. Зазначте рівень розвитку МЕВ, в якому загальні закономірності виявляються як синтез усіх економічних відносин між країнами, що розвиваються на основі універсальних закономірностей:

- 1) Загальносвітовий (інтернаціональний)
- 2) Регіональний
- 3) Національний
- 4) Немає вірної відповіді

8. Яке з нижченаведених визначень характеризує міжнародну економічну взаємодію:

- 1) Стійкі економічні зв'язки на основі спільних, раніше розроблених намірів,

закріплених в довгострокових економічних договорах

2) Найпростіші економічні зв'язки, що мають епізодичний характер, регулюються одноразовими угодами

3) Вищий рівень розвитку МЕВ, переплетіння економік країн, проведення погодження державної політики у взаємних економічних відносинах і у відносинах з третіми країнами

4) Тісні економічні зв'язки кооперативного типу на основі спільних, раніше розроблених і погоджених намірів, закріплених у довгострокових економічних договорах і угодах.

9. Яке з нижченаведених визначень характеризує міжнародне економічне співробітництво:

1) Стійкі економічні зв'язки на основі спільних, раніше розроблених намірів, закріплених в довгострокових економічних договорах

2) Найпростіші економічні зв'язки, що мають епізодичний характер, регулюються одноразовими угодами

3) Вищий рівень розвитку МЕВ, переплетіння економік країн, проведення погодження державної політики у взаємних економічних відносинах і у відносинах з третіми країнами

4) Тісні економічні зв'язки кооперативного типу на основі спільних, раніше розроблених і погоджених намірів, закріплених у довгострокових економічних договорах і угодах.

10. На якому з означених рівнів розвитку МЕВ його суб'єктами виступають окремі країни:

1) Мікроекономічний

2) Макроекономічний

3) Інтернаціональний

4) Немає вірної відповіді

11. На якому з означених рівнів розвитку МЕВ його суб'єктами виступають міжнародні організації і міжнародні інтеграційні об'єднання:

1) Мікроекономічний

2) Макроекономічний

3) Інтернаціональний

4) Немає вірної відповіді

12. З особливостей МЕВ на сучасному етапі вкажіть ту, що забезпечує управління ними на інтернаціональному рівні:

1) Підсилення взаємозв'язку між національними й інтернаціональними інтересами.

2) Зміна соціально-економічної моделі світу

3) Активний вплив на МЕВ НТР

4) Підсилення механізмів регулювання МЕВ

13. З особливостей МЕВ на сучасному етапі вкажіть ту, що зумовлює взаємопереплетіння внутрішніх і міжнародних економічних відносин:

1) Підсилення взаємозв'язку між національними й інтернаціональними інтересами.

2) Зміна соціально-економічної моделі світу

3) Активний вплив на МЕВ НТР

4) Підсилення механізмів регулювання МЕВ

14. Яке з визначень процесу міжнародної економічної інтеграції вірне?

1) Вірні третє і четверте визначення

2) Вірних відповідей немає

3) Це створення регіональних комплексів – об'єднань держав з тісними взаємозв'язками їхніх національних економік, власним поділом праці, специфікою економічного розвитку і механізмом управління

4) Це процес утворення однорідного, внутрішньо злитого господарського організму, який об'єднує декілька країн

15. З означених основних учасників і організаторів інтеграційного процесу назвіть головний:

1) Партії

2) ТНК

3) Держави

4) Підприємства

16. Чи є економічна інтеграція закономірністю розвитку світового господарства і МЕВ?

1) Так

2) Ні

3) За певних обставин

4) Можливо

17. Назвіть об'єктивну основу економічної інтеграції:

1) Регіональний характер економічної цілісності світового господарства та інтернаціоналізація господарського життя

2) Міжнародний поділ праці

3) НТР

4) Діяльність ТНК

18. Що зумовлює регіональний характер інтеграційних процесів?

1) Різні рівні економічної цілісності світового господарства

2) Міжнародний поділ праці

3) Діяльність ТНК

4) НТР

19. З означених регіонів інтенсивного розвитку економічної інтеграції назвіть той, де інтеграційні процеси виявилися вперше у світі:

1) Західна Європа

2) Північна Америка

3) Азіатсько-тихоокеанський регіон

4) Африка

20. З означених регіонів інтенсивного розвитку економічної інтеграції назвіть той, що є регіоном економічної інтеграції країн, що розвиваються:

1) Західна Європа

2) Північна Америка

3) Азіатсько-тихоокеанський регіон

4) Африка

21. З означених регіонів інтенсивного розвитку економічної інтеграції назвіть той, що за економічною потужністю посідає друге місце серед інтеграційних об'єднань:

- 1) Західна Європа
- 2) Північна Америка
- 3) Азіатсько-Тихоокеанський регіон
- 4) Африка

22. Вкажіть саме економічну ціль міжнародної економічної інтеграції:

1) Насичення ринку товарами
2) Можливість регулювання соціально-економічних процесів на регіональному рівні

- 3) Досягнення найбільш високої ефективності виробництва
- 4) Забезпечення політичної консолідації та міжнародної воєнної безпеки

23. Яка ціль міжнародної економічної інтеграції зумовлює мирне співіснування країн і народів?

1) Насичення ринку товарами
2) Можливість регулювання соціально-економічних процесів на регіональному рівні

- 3) Досягнення найбільш високої ефективності виробництва
- 4) Забезпечення політичної консолідації та міжнародної воєнної безпеки

24. Яке з нижченаведених визначень характеризує міжнародну економічну інтеграцію:

1) Стійкі економічні зв'язки на основі спільних, раніше розроблених намірів, закріплених в довгострокових економічних договорах

2) Найпростіші економічні зв'язки, що мають епізодичний характер, регулюються одноразовими угодами

3) Вищий рівень розвитку МЕВ, переплетіння економік країн, проведення погодження державної політики у взаємних економічних відносинах і у відносинах з третіми країнами

4) Тісні економічні зв'язки кооперативного типу на основі спільних, раніше розроблених і погоджених намірів, закріплених у довгострокових економічних договорах і угодах

25. З особливостей МЕВ на сучасному етапі вкажіть ту, що зумовлює раціональні зміни в структурі МЕВ:

1) Підсилення взаємозв'язку між національними і інтернаціональними інтересами.

- 2) Зміна соціально-економічної моделі світу
- 3) Активний вплив на МЕВ НТР
- 4) Підсилення механізмів регулювання МЕВ

Тема 2

Механізм функціонування міжнародних організацій

Анотація

Міжнародно-правові системи в регулюванні міжнародних відносин та їх взаємодія з національними правовими системами. Право міжнародної організації та його джерела. Правові норми, пов'язані з діяльністю міжнародних організацій: внутрішнє, зовнішнє право. Принципи перерозподілу повноважень між організаціями та їх членами. Побудова міжнародних організацій на принципі суверенної рівності держав-членів. Поняття та особливості наднаціональної міжнародної організації.

Термін «рішення міжнародної організації» та його визначення. Класифікація рішень міжнародних організацій за критеріями юридичної сили, адресату, географічної спрямованості, методом їх прийняття і сферою питань, до яких належить рішення. Основні етапи процедури прийняття рішень. Процедура прийняття рішення та її характеристика. Методи прийняття рішень, що застосовуються у практиці діяльності міжнародних організацій, та їх види (одностайний, мажоритарний (за більшістю голосів), консенсусний, метод «зважених» голосів). Технічний прийом прийняття рішення, як техніка реалізації методу. Спеціальні технічні процедури прийняття рішень (акламація, голосування, консенсус).

Міжнародні службовці у міжнародних організаціях. Статус міжнародного службовця та основні ознаки, що його визначають. Інститут постійних представництв при міжнародних організаціях. Визначення постійного представництва країни відповідно до Віденської Конвенції про представництво держав у їхніх відносинах з міжнародними організаціями універсального характеру (1975 р.). Функції та повноваження постійних представництв.

Навчальні завдання:

- розглянути правові норми, пов'язані з діяльністю міжнародних організацій: внутрішнє, зовнішнє право;
- визначити принципи перерозподілу повноважень між організаціями та їх членами;
- вивчити особливості побудови міжнародних організацій на принципі суверенної рівності держав-членів;
- з'ясувати визначення терміну «рішення міжнародної організації»;
- здійснити класифікацію рішень міжнародних організацій;

- охарактеризувати основні етапи процедури прийняття рішень, що застосовуються у практиці діяльності міжнародних організацій;
- виявити методи прийняття рішень, та їх види (одностайний, мажоритарний, консенсусний, метод «зважених» голосів);
- розглянути технічні прийоми прийняття рішення (акламація, голосування, консенсус);
- визначити статус міжнародного службовця та його основні ознаки;
- охарактеризувати інститут постійних представництв та постійних представників держав при міжнародних організаціях.

Форми контролю:

- 1) тестування;
- 2) усне чи письмове опитування;
- 3) схематичне зображення матеріалу.

Ключові поняття

Право міжнародної організації – органічно взаємопов'язаний комплекс правових принципів і норм, які забезпечують існування та діяльність організації.

«Внутрішнє право» («власне право») – норми, які регламентують діяльність самих міжнародних організацій, визначають характер функцій та правовий стан різних категорій персоналу, регулюють порядок вирішення майнових, фінансових та інших питань.

«Зовнішнє право» - норми, які фіксують місце міжнародної організації в загальній системі міжнародних відносин: правовий інструмент, за допомогою якого міжнародна організація забезпечує свій статус у конкретних умовах її місцеперебування, зв'язки з державами та іншими міжнародними і національними організаціями.

Метод прийняття рішення – це принцип, покладений в основу відповідної процедури, або спосіб.

Одностайність — це позитивне голосування всіх без винятку за запропоноване рішення.

Абсолютна одностайність — позитивне голосування всіх членів міжнародної організації. При цьому рішення не може бути прийняте, якщо один з членів організації був відсутній або утримався від голосування.

Відносна одностайність — позитивне голосування членів міжнародної організації, за якого голоси тих, хто утримався, не беруться до уваги під час визначення результатів голосування (рішення можна прийняти одностайно навіть голосами меншості).

«Кваліфікована» одностайність (одностайність великих держав) — діючий у Раді Безпеки ООН принцип голосування, який передбачає одностайність не всіх членів Ради, а тільки її постійних членів — Росії, США, Франції, Великобританії та Китаю.

Одностайність зацікавлених сторін — позитивне голосування тільки зацікавлених сторін, тобто тих, кого це питання безпосередньо стосується.

Мажоритарний метод прийняття рішень - тобто прийняття рішень за більшістю голосів.

Абсолютна (проста) більшість — прийняття рішень абсолютною більшістю в 50 % голосів плюс один голос від загальної кількості членів організації, або 50 % голосів плюс один голос від загальної кількості присутніх, які беруть участь у голосуванні.

«Кваліфікована» більшість — прийняття рішень визначеною статутом організації кваліфікованою більшістю голосів (2/3).

Консенсусний метод прийняття рішень — це метод розробки і прийняття рішень, коли не виникає заперечень з боку жодного члена організації проти прийняття конкретного акта або документа.

«Зважене» голосування — метод прийняття рішень, за якого члени організації мають неоднакову кількість голосів залежно від зазначених у статуті показників (критеріїв): участь у фінансуванні організації, економічний потенціал, обсяг зовнішньої торгівлі тощо.

Технічний прийом прийняття рішення – це техніка реалізації методу за допомогою різних технічних прийомів.

Акламація (лат. *acclamatio* — крик, вигук) — прийняття або відхилення рішення без голосування, на основі реакції учасників (вигуків, реплік та ін.).

Просте таємне голосування, засноване на використанні анонімних анкет, дозволяє повністю зберегти в таємниці позицію члена організації з даного питання, в результаті якого також не фіксується, якому члену організації належить «за» чи «проти».

Просте відкрите голосування підняттям рук або вставанням застосовується за вирішення будь-яких питань, якщо статутом не встановлено інше або жоден з представників держав-членів не вимагає поіменного голосування.

Поіменне голосування, як правило, провадиться в таких випадках: для вирішення спірних питань; для вирішення питань, що мають принциповий характер; для здійснення морального тиску на іншу сторону.

Листовне голосування передбачає отримання письмових відповідей на попередньо розіслані листи-анкети. Цим прийомом, як

правило, користуються недержавні організації та невеликі організації країн, що розвиваються.

Консенсус як технічний прийом прийняття рішень складається з таких дій: зачитується вголос погоджений текст документа, констатується відсутність заперечень, рішення оголошується прийнятим.

Міжнародний службовець – це особа, якій представниками кількох держав або органом, що діє від їхнього імені, доручено на підставі міжнародної угоди і під контролем цих держав або цього органу здійснювати постійно і за особливими юридичними правилами певні функції в спільних інтересах усіх даних держав.

Постійне представництво країни визначається як місія постійного характеру, що направляється для того, щоб представляти її при цій організації.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Скласти опорний конспект лекцій за темою згідно структури:

1. Основи права міжнародних організацій.
2. Принципи перерозподілу повноважень між організаціями та їх членами.
3. Методи і правові форми прийняття рішень у міжнародних організаціях.
4. Процедури і технічні прийоми прийняття рішень у міжнародних організаціях.
5. Роль і правовий статус міжнародних службовців у міжнародних організаціях.
6. Інститут постійних представництв країн при міжнародних організаціях.

2. Самостійне вивчення питань щодо механізму прийняття рішень у міжнародних організаціях, ролі апарату постійних представництв держав при міжнародних організаціях.

3. Підготувати відповіді на контрольні запитання для перевірки знань:

1. Визначте питання регулювання внутрішнього та зовнішнього права.
2. Які питання регулюються конституційним правом міжнародних організацій?

3. Які питання регулюються адміністративним правом міжнародних організацій?

4. Які типи міжнародних, організацій можна виділити залежно від розподілу повноважень між: організаціями та їх членами та які характерні риси міжнародних організацій цих типів?

5. Назвіть критерії класифікації та відповідні види рішень міжнародних організацій.

6. Які основні етапи процесу прийняття рішень у міжнародних організаціях і в чому їх суть?

7. В чому суть мажоритарного методи прийняття рішень?

8. Дайте визначення термінам «консенсус» і «консенсусний» метод прийняття рішень.

9. Розкрийте суть методу зважених голосів. Наведіть приклади його застосування.

10. Охарактеризуйте технічні прийоми прийняття рішень у міжнародних організаціях.

11. Які міжнародні документи регламентують діяльність постійних представників і постійних представництв при міжнародних організаціях?

12. З яких елементів складається поняття «статус міжнародного службовця»?

13. Розкрийте суть процедури заснування постійного представництва при міжнародній організації.

14. Назвіть основні напрями роботи постійного представництва.

15. Визначте права, які має місія спостерігача при міжнародній організації.

4. Обрати правильну відповідь

1. З означених дат назвіть дату заснування Союзу міжнародних асоціацій, що веде реєстрацію міжнародних організацій:

- 1) 1909
- 2) 1874
- 3) 1918
- 4) 1905

2. З означених дат назвіть дату створення першої міжнародної організації – Всесвітнього поштового союзу:

- 1) 1909
- 2) 1874
- 3) 1918
- 4) 1905

3. З означених груп міжнародних організацій вибрати ту, що є переважною за чисельністю:

- 1) Міжурядові

2) Неурядові

3) Змішані

4) Немає вірної відповіді

4. З означених груп міжнародних організацій назвати ту, в якій перераховані тільки міжнародні організації загальної компетенції:

1) ООН, ЄС, ОЕСР

2) ОПЕК, МАГАТЕ, ВПС

3) ООН, ЛАД, МОП

4) ЄС, ООН, МВФ

5. З означених груп міжнародних організацій назвати ту, в якій перераховані тільки міжнародні організації вузької компетенції:

1) ООН, ОПЕК, ОЕСР

2) ОПЕК, МАГАТЕ, ВПС

3) ООН, ЛАД, МОП

4) ЄС, ООН, МВФ

6. Із зазначених груп вкажіть міжнародні організації за періодом функціонування:

1) Постійні, тимчасові

2) Глобальні, регіональні

3) Урядові, неурядові

4) Універсальні, спеціальні

7. З груп міжнародних організацій вкажіть ті з них, що виділені географічним охопленням:

1) Постійні, тимчасові

2) Глобальні, регіональні, субрегіональні

3) Урядові, неурядові

4) Універсальні, спеціальні

8. Із зазначених груп вкажіть міжнародні організації за членством держав:

1) Постійні, тимчасові

2) Глобальні, регіональні

3) Урядові, неурядові, змішані

4) Універсальні, спеціальні

9. Із зазначених груп вкажіть міжнародні організації за компетенцією (функціональним охопленням, спрямованістю):

1) Постійні, тимчасові

2) Глобальні, регіональні

3) Урядові, неурядові

4) Універсальні, спеціальні

10. З організаційних норм діяльності міжнародних організацій вкажіть засіб:

1) Статут

2) Суверенітет держав

3) Консенсус

4) Договір

11. З організаційних норм діяльності міжнародних організацій вкажіть основний принцип:

- 1) Статут
- 2) Суверенітет держав
- 3) Консенсус
- 4) Договір

12. З організаційних норм діяльності міжнародних організацій вкажіть основний метод прийняття рішень:

- 1) Статут
- 2) Суверенітет держав
- 3) Консенсус
- 4) Договір

13. Що є основою створення міжнародних організацій?

- 1) Статут
- 2) Суверенітет держав
- 3) Консенсус
- 4) Договір

14. До якої групи спеціальних механізмів управління міжнародними організаціями належать сесії і конференції?

- 1) Головні
- 2) Допоміжні
- 3) Робітничі
- 4) Консультативні

15. До якої групи спеціальних механізмів управління міжнародними організаціями належить діяльність секретаріатів?

- 1) Головні
- 2) Допоміжні
- 3) Робітничі
- 4) Консультативні

16. До якої групи спеціальних механізмів управління міжнародними організаціями належать комісії і комітети?

- 1) Головні
- 2) Допоміжні
- 3) Робітничі
- 4) Консультативні

17. Які з фінансових коштів міжнародних організацій належать до регулярного бюджету?

- 1) Добровільні внески
- 2) Внески країн-учасниць
- 3) Внески інших міжнародних організацій
- 4) Інші кошти

18. Які внески до фінансових коштів міжнародних організацій об'єднуються в фонди?

- 1) Добровільні внески
- 2) Внески країн-учасниць
- 3) Внески інших міжнародних організацій

4) Інші кошти

19. Яка з міжнародних організацій, що не входить до системи ООН, відіграє найбільшу роль у регулюванні МЕВ?

1) «Паризький клуб»

2) «Велика сімка»

3) «Лондонський клуб»

4) ОЕСР

20. Яка з міжнародних організацій називається «Клуб Рамбуйє»?

1) «Велика сімка»

2) ОЕСР

3) «Група десяти»

4) Міжнародна торговельна палата

Тема 3

Міждержавні економічні організації

Анотація

Сутність, види та функції міждержавних організацій. Способи та процедури утворення міждержавних організацій. Основні типи органів у структурі міждержавних організацій, що забезпечують їх функціонування. Порівняння організаційних структур різних організацій. Міждержавні економічні організації загальної компетенції. Організація економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР) та її діяльність. Характеристика органів ОЕСР. Консультативні групи держав.

Хронологія і цілі створення Європейського Союзу (ЄС). Основні органи ЄС та їх характеристика. Європейська асоціація вільної торгівлі: мета, організаційна структура та діяльність. Інші інтеграційні об'єднання Європи (ЄЕП, ЦСІ). Міждержавні організації країн Східної Європи. Рада держав Балтійського моря. Співдружність Незалежних держав (СНД): історія створення, цілі, організаційна структура та принципи діяльності. Євразійське економічне співтовариство. Організація Чорноморського економічного співробітництва: історія створення, цілі та основні органи.

Історія, мета створення, склад, механізм функціонування та діяльність міждержавних організацій регіонів: Асоціації держав Південно-Східної Азії (АСЕАН), Азійсько-тихоокеанського економічного співробітництва (АТЕС), Історія, мета створення, склад та діяльність міждержавних організацій Арабського світу: Ліга арабських держав (ЛАД), Рада арабської економічної єдності (РАЕЄ).

Північноамериканська зона вільної торгівлі (НАФТА): угоди про створення, механізм функціонування. Історія, мета створення, склад та діяльність міждержавних організацій латиноамериканського регіону: Південний спільний ринок (МЕРКОСУР), Латиноамериканська асоціація інтеграції (ЛАІ), Карибське співтовариство і Карибський спільний ринок (КАРІКОМ)

Історія, мета створення, склад, механізм функціонування та діяльність міждержавних організацій Африканського регіону: Митного та економічного союзу Центральної Африки (ЮДЕАК), Економічного співтовариства держав Західної Африки (ЕКОВАС), Південноафриканського співтовариства розвитку (САДК), Спільного ринку Східної і Південної Африки (СРСПА).

Навчальні завдання:

- визначити сутність, види та функції міждержавних економічних організацій (МДЕО);
- з'ясувати способи та процедури утворення міждержавних організацій;
- вивчити основні типи органів у структурі міждержавних організацій, що забезпечують їх функціонування;
- провести порівняння організаційних структур різних МДЕО;
- охарактеризувати міждержавні економічні організації загальної компетенції;
- надати загальне уявлення про консультативні групи держав;
- розглянути історію створення, мету, склад, напрями діяльності, механізм функціонування та організаційну структуру основних міждержавних економічних організацій за регіонами світу: Європа, Азія, Америка, Африка.

Форми контролю:

- 1) тестування;
- 2) усне чи письмове опитування;
- 3) схематичне зображення матеріалу;
- 4) контрольна робота.

Ключові поняття

Загальноекономічна організація – міжнародна організація, орієнтована на налагодження координації та співробітництва країн для вирішення широкого кола економічних, політичних, соціально-культурних, екологічних та інших проблем.

Галузева організація – міжнародна організація, орієнтована на координацію міжнародного економічного співробітництва в окремій галузі чи сфері діяльності.

Функції міжнародної організації (МО) – це сукупність дій і процесів діяльності, спрямованих на здійснення завдань організації.

Основна функція МО – пошук та виявлення сфери спільних інтересів країн-членів, а також досягнення їхньої згоди щодо спільних завдань і дій.

Регулююча функція МО — встановлення для держав, міжнародних організацій або їхнього персоналу певних стандартів, норм, правил поведінки, які мають морально-політичне чи юридичне значення.

Оперативна функція МО — це реалізація персоналом організації за допомогою засобів, якими вона володіє, прийнятих рішень виконавчого характеру.

Контрольна функція – виявлення фактичного стану справ у сферах діяльності організації і зіставлення з еталонами, які відображені в установчих документах або актах органів самої організації, з метою виявлення відхилень.

Інформаційна функція – збір, переопрацювання, систематизація, збереження даних і надання членам організації обумовленої раніше інформації у вигляді статистичних зведень, коментарів, тематичних або галузевих оглядів, щорічних звітів та ін.

Консультативна функція – створення механізму надання членам організації консультативних послуг з питань діяльності організації (наприклад, система щорічних, спеціальних та періодичних консультацій МВФ).

Організаційна структура МО – сукупність органів міжнародної організації, що створюється на основі установчого документа МО і наділяється відповідною компетенцією, повноваженнями і функціями.

Вищий орган МО – представницький орган, що формується на рівноправних засадах, тобто з представників усіх держав-членів, має сесійний характер діяльності і вирішує ключові питання діяльності організації, а саме: визначення загальної політики організації та її принципів, прийняття і перегляд статутних документів, членство в організації; формування виконавчих органів, розгляд відповідних звітів; формування й використання бюджету тощо.

Виконавчий орган МО – орган, що має постійний характер діяльності, виконує і контролює виконання рішень вищого органу, готує засідання вищого органу, розробляє бюджет, керує структурами організації, вирішує питання стосовно персоналу тощо.

Адміністративний орган МО (секретаріат) – орган, що працює на постійній основі та виконує технічну роботу в організації, зокрема: висвітлює діяльність організації в засобах масової інформації, організовує конференції, конгреси та інші заходи, складає звіти, публікує документи організації, представляє організацію у зовнішніх відносинах тощо.

Юридичний орган МО – орган, призначений для врегулювання конфліктів, що виникають між членами організації, членами організації і самою організацією, надання правових консультацій, проведення розслідувань тощо.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Скласти опорний конспект лекцій за темою згідно структури:

1. Сутність, види та основні функції міжнародних міждержавних економічних організацій
2. Способи та процедура утворення міждержавних організацій
3. Основні типи органів у структурі міждержавних організацій
4. Міждержавні економічні організації загальної компетенції
5. Механізми функціонування та діяльності міждержавних організацій у регіоні Західної та Східної Європи
6. Міждержавні організації в Азіатсько-тихоокеанському регіоні та Арабському світі
7. Міждержавні організації в Африканському регіоні
8. Міждержавні організації в регіоні Північної та Латинської Америки

2. Самостійне вивчення питань щодо хронології створення Європейського Союзу, повноважень профільних комітетів Європарламенту, діяльності наступних міждержавних економічних організацій Європи: СЕП, ЦЄІ, РДБМ; історії створення та організаційної структури СНД, проблем реалізації міжнародних договорів, підписаних в межах СНД, функціонування субрегіональних угруповань у складі СНД.

3. Підготувати реферати за темами:

1. Проблеми, перспективи і наслідки розширення Європейського Союзу.
2. Механізми, напрями, проблеми та перспективи співробітництва України з ЄС в економічній сфері.

3. Участь України в діяльності міжурядових організацій.
4. Центральноевропейська ініціатива — важлива ділянка на шляху приєднання України до ЄС.
5. Організаційне забезпечення механізму багаторівневого співробітництва держав в ОЧЕС.
6. Субрегіональні міжнародні організації в рамках СНД.

4. Підготувати відповіді на контрольні запитання для перевірки знань

1. Наведіть приклади відомих Вам міжнародних організацій.
2. Сформулюйте визначення міждержавної організації.
3. Охарактеризуйте основні та спеціальні функції міждержавних організацій.
4. На яких принципах базується компетенція адміністративних органів міждержавних організацій?
5. Визначте характер діяльності, принципи формування та компетенцію вищих органів міждержавних організацій.
6. Визначте джерела фінансових коштів міжнародних організацій.
7. Визначте шляхи припинення існування міжнародних організацій.
8. На основі чого виробляються та приймається текст установчого документу організації?
9. Що визначають установчі документи?
10. На основі якого документу формується структура міжнародної організації?
11. Визначте роль ОЕСР у міжнародному співробітництві.
12. З якою метою заснована Організація економічного співробітництва і розвитку?
13. Які комісії приймають участь у роботі ОЕСР?
14. Надайте загальну характеристику організаційної структури і основних органів Європейського Союзу (ЄС).
15. Визначте напрямки стратегії інтеграції України до ЄС.
16. В чому полягають відмінності Європейської асоціації вільної торгівлі (ЄАВТ) від ЄС.
17. У торгівлі між країнами-членами ЄАВТ скасовані всі мита чи зберігаються зовнішні митні тарифи?
18. Визначте доцільність зв'язків держав світу з ЄАВТ.
19. В чому полягає асиметричний характер НАФТА?
20. Визначте цілі країн, що учасниками Північноамериканської зони вільної торгівлі?

21. Назвіть характерні риси країн Асоціації держав Південно-Східної Азії (АСЕАН) щодо зовнішньої торгівлі.
22. Визначте цілі організації АСЕАН та напрями її діяльності щодо поглиблення регіональної інтеграції.
23. З якою метою був створений регіональний форум АСЕАН?
24. Визначте мету створення Азійсько-Тихоокеанського економічного співробітництва (АТЕС).
25. Назвіть організації Азійсько-Тихоокеанського регіону, з якими працює АТЕС.
26. Визначте основні завдання Латиноамериканської асоціації інтеграції (ЛІАІ).
27. Визначте напрями діяльності Митного та економічного союзу Центральної Африки.
28. Надайте організаційну структуру Ліги арабських держав (ЛАД).
29. В чому полягає інтеграційна політика Карибського співтовариства і Карибського спільного ринку (КАРІКОМ)?
30. Яку роль відіграє організація країн – експортерів нафти (ОПЕК) в регулюванні міжнародної торгівлі нафтою?
31. Визначте основну мету створення ОПЕК.
32. Визначте основне призначення Фонду міжнародного розвитку ОПЕК.
33. Визначте цілі, функції і структуру СНД.
34. В чому полягає сутність Концепції розвитку відносин України з країнами СНД?
35. Який характер носять угоди, укладені в рамках СНД?
36. Визначте сучасні тенденції в розвитку СНД щодо створення субрегіональних угруповань.
37. Визначте особливості співробітництва в Організації Чорноморського економічного співробітництва (ОЧЕС) на міжурядовому, міжпарламентському та підприємницькому рівнях.
38. Назвіть визначені у статуті сфери співпраці країн-членів ОЧЕС.

5. Скласти характеристику міждержавних організацій за регіонами світу, заповнюючи наведену таблицю.

Таблиця – Міждержавні організації за регіонами світу

Назва організації	Рік створення	Установчі документи	Країни-члени	Цілі створення	Напрями діяльності	Основні органи	Метод прийняття рішень в органах
Європейський регіон							
ОЕСР							
ЄС							
САВТ							
СЕН							
ЦЕІ							
РДБМ							
СНД							
ОЧЕС							
Азійсько-Тихоокеанський регіон							
АСЕАН							
АТЕС							
Американський регіон							
НАФТА							
ЛАІ							
КАРІКОМ							
МЕРКОСУР							
Арабський світ							
ЛАД							
РАЕС							
Африканський регіон							
МЕСЦА							
СРСА							
ЕКОВАС							
САДК							

6. Обрати правильну відповідь

1. Яка з означених міжнародних організацій і груп країн є організацією розвинених країн, створених на заміну Організації європейського економічного співробітництва?

- 1) «Паризький клуб»
- 2) «Велика сімка»
- 3) «Лондонський клуб»
- 4) ОЕСР

2. Яка з міжнародних організацій називається «Клуб багатих країн»?

- 1) «Велика сімка»
- 2) ОЕСР
- 3) «Група десяти»
- 4) Міжнародна торговельна палата

3. Яка з означених міжнародних організацій зараз реформується?

- 1) «Велика вісімка»
- 2) ОЕСР

3) «Група десяти»

4) ООН

4. До якої з означених міжнародних організацій в 1997 р. прийнята Росія?

1) «Велика сімка»

2) ОЕСР

3) «Група десяти»

4) КОКОМ

5. В який період розвитку міжнародної економічної інтеграції виникли: Європейське об'єднання вугілля і сталі, Євратом і Європейське Економічне співтовариство (ЄЕС)?

1) 70-і роки

2) 60-і роки

3) 40-і роки

4) 50-і роки

6. В який період розвитку міжнародної економічної інтеграції виникли Європейське співтовариство (ЄС), Європейська асоціація вільної торгівлі, Асоціація країн Південно-східної Азії (АСЕАН), Митний і економічний союз Центральної Африки (МЕСЦА)?

1) 70-і роки

2) 60-і роки

3) 40-і роки

4) 50-і роки

7. В який період розвитку міжнародної економічної інтеграції виникли Економічне співтовариство країн Західної Африки (ЕКОВАС) і Карибське співтовариство (КАРІКОМ)?

1) 70-і роки

2) 60-і роки

3) 80-і роки

4) 90-і роки

8. В який період розвитку міжнародної економічної інтеграції виникла Асоціація регіонального співробітництва Південної Азії?

1) 70-і роки

2) 60-і роки

3) 80-і роки

4) 90-і роки

9. В який період розвитку міжнародної економічної інтеграції виникли такі інтеграційні об'єднання, як Економічний Союз СНД, Чорноморське економічне співтовариство (ЧЕС), Загальний ринок Південного Конусу (МЕРКОСУР), Північноамериканська зона вільної торгівлі (НАФТА)?

1) 70-і роки

2) 60-і роки

3) 80-і роки

4) 90-і роки

10. В якому році створене Європейське економічне співтовариство – ЄЕС («Спільний ринок»):

- 1) 1948
- 2) 1921
- 3) 1957
- 4) 1967

11. В якому році створене Європейське співтовариство (ЄС):

- 1) 1948
- 2) 1921
- 3) 1957
- 4) 1967

12. В якому році до Європейського співтовариства увійшли Великобританія, Данія, Ірландія?

- 1) 1967
- 2) 1973
- 3) 1981
- 4) 1986

13. В якому році до ЄС увійшла Греція?

- 1) 1967
- 2) 1973
- 3) 1981
- 4) 1986

14. В якому році до ЄС увійшли Іспанія і Португалія?

- 1) 1967
- 2) 1973
- 3) 1981
- 4) 1986

15. В якому році до Європейського співтовариства увійшли Австрія, Фінляндія, Швеція?

- 1) 1995
- 2) 1973
- 3) 1981
- 4) 1986

16. Який орган управління в Європейському співтоваристві відстоює національні інтереси?

- 1) Рада Міністрів
- 2) Комісія ЄС
- 3) Європейський парламент
- 4) Європейський суд

17. Який орган управління в Європейському співтоваристві відстоює інтернаціональні інтереси?

- 1) Рада Міністрів
- 2) Комісія ЄС
- 3) Європейський парламент
- 4) Європейський суд

18. Яка з програм ЄС забезпечує практично всі напрями науково-технічного співробітництва?

- 1) Євроробот

- 2) Еврика
- 3) Євроком
- 4) Євробіо

19. *Вкажіть дату створення Європейської асоціації вільної торгівлі (ЄАВТ):*

- 1) 1957
- 2) 1967
- 3) 1960

20. *Вкажіть кількість країн-членів Європейської асоціації вільної торгівлі (ЄАВТ):*

- 1) 4
- 2) 15
- 3) 25
- 4) 27

21. *Вкажіть кількість країн-членів ЄС:*

- 1) 4
- 2) 15
- 3) 25
- 4) 27

22. *Коли набув чинності договір створення Північно-американської зони вільної торгівлі (НАФТА)?*

- 1) 1960
- 2) 1967
- 3) 1994
- 4) 1957

23. *Який вклад до Північноамериканської інтеграції вносить США?*

- 1) Технологія і капітал
- 2) Робоча сила
- 3) Природні ресурси
- 4) Всі відповіді вірні

24. *Який вклад до Північноамериканської інтеграції вносить Канада?*

- 1) Технологія і капітал
- 2) Робоча сила
- 3) Природні ресурси
- 4) Всі відповіді вірні

25. *Який вклад до Північноамериканської інтеграції вносить Мексика?*

- 1) Технологія і капітал
- 2) Робоча сила
- 3) Природні ресурси
- 4) Немає вірної відповіді

26. *Яке з інтеграційних угруповань країн, що розвиваються створене в Південно-Східній Азії?*

- 1) НАФТА
- 2) СААРК
- 3) АСЕАН
- 4) СНД

27. Яке з інтеграційних угруповань країн ,що розвиваються створене в Перській затоці?

- 1) РСАДПЗ
- 2) СААРК
- 3) АСЕАН
- 4) АТЕС

28. Яке з інтеграційних угруповань країн, що розвиваються створене в Південній Азії?

- 1) РСАДПЗ
- 2) СААРК
- 3) АСЕАН
- 4) СНД

29. Яке з інтеграційних угруповань країн, що розвиваються створене в Африці?

- 1) РСАДПЗ
- 2) СААРК
- 3) АСЕАН
- 4) МЕСЦА

30. Яке з інтеграційних угруповань є найбільшим у Латинській Америці?

- 1) СААРК
- 2) ЛАІ
- 3) АСЕАН
- 4) ЕКОВАС

31. Коли було створено ЛАІ?

- 1) 1980
- 2) 1960
- 3) 1975
- 4) 1928

32. Коли було створено Латиноамериканську асоціацію вільної торгівлі (ЛАВТ) ?

- 1) 1980
- 2) 1960
- 3) 1975
- 4) 1928

33. До якого з інтеграційних об'єднань входять держави Карибського басейну?

- 1) КАРИКОМ
- 2) МЕРКОСУР
- 3) НАФТА
- 4) ЦЕФТА

34. До якого з інтеграційних об'єднань входять держави Південного конусу?

- 1) КАРИКОМ
- 2) МЕРКОСУР
- 3) НАФТА
- 4) ЦЕФТА

35. Які з інтеграційних об'єднань належать до країн з перехідною економікою?

1) Східноєвропейська вільна торгівля (СЄВТ), Дунайсько-Адріатичне угруповання, Чорноморське Співтовариство

2) КАРИКОМ, МЕРКОСУР, ЛААІ

3) ЄС, ЄАВТ

4) АТЕС, АСЕАН

36. До якої групи належить інтеграційне об'єднання Східноєвропейська вільна торгівля (СЄАВТ) ?

1) Розвинених

2) Що розвиваються

3) З перехідною економікою

4) НІК

37. До якої групи країн належить інтеграційне об'єднання Чорноморське економічне співтовариство?

1) Розвинених

2) Що розвиваються

3) З перехідною економікою

4) НІК

38. До якої групи країн належить інтеграційне об'єднання Європейська асоціація вільної торгівлі (ЄАВТ) ?

1) Розвинених

2) Що розвиваються

3) З перехідною економікою

4) НІК

39. До якої групи країн належать інтеграційні об'єднання АСЕАН, ЛАІ?

1) Розвинених

2) Що розвиваються

3) З перехідною економікою

4) НІК

40. До якої групи країн належать інтеграційні об'єднання КАРИКОМ і МЕРКОСУР ?

1) Розвинених

2) Що розвиваються

3) З перехідною економікою

4) НІК

Тема 4

Міжнародні неурядові економічні організації

Анотація

Сутність і види міжнародних неурядових економічних організацій. Організаційні структури та форми діяльності. Правова основа механізму взаємодії неурядових та міжурядових організацій.

Європейське товариство з вивчення громадської думки та маркетингових досліджень. Міжнародна асоціація економічних наук. Міжнародний кооперативний альянс. Європейський діловий конгрес. Римський клуб. Дакарський клуб.

Навчальні завдання:

- визначити сутність неурядової (недержавної) організації та її правовий статус;
- вивчити види міжнародних неурядових організацій та їх роль у системі регулювання МЕН;
- ознайомитися з організаційною структурою неурядових економічних організацій;
- охарактеризувати форми діяльності неурядових економічних організацій;
- розглянути діяльність основних неурядових економічних організацій.

Форми контролю:

- 1) усне чи письмове опитування;
- 2) схематичне зображення матеріалу.

Ключові поняття

Видання інформаційно-аналітичних матеріалів — форма роботи неурядових організацій, яка пов'язана не тільки з проведенням дослідної роботи, а й регулярним виданням журналів, брошур, статистичних довідників, газет.

Міжнародна неурядова організація — організаційно оформлене за спільними або близькими соціальними, політичними, економічними, ідейними, професійними та іншими інтересами об'єднання приватних осіб та/або національних організацій з різних країн, створене не на основі міжурядової угоди.

Міжнародна неурядова організація галузева — організація, що створюється для функціонування в певній галузі економіки й об'єднує членів саме цієї галузі з різних країн світу чи регіону.

Міжнародна неурядова організація громадська — організація, що об'єднує громадські організації з різних країн з метою представлення і захисту спільних інтересів, розв'язання певних проблем.

Міжнародна неурядова організація загальноекономічна — організація, членами якої є представники різних галузей економіки з різних країн світу.

Міжнародна неурядова організація кооперативна — міжнародна організація, що об'єднує кооперативні підприємства (організації) різних країн для захисту і представництва їх інтересів, розв'язання спільних проблем.

Організація заходів — форма діяльності міжнародних організацій, що полягає в підготовці і проведенні форумів (конгресів, конференцій, семінарів тощо), на яких обговорюються актуальні проблеми міжнародних відносин, виявляється ставлення до них національних організацій та окремих учасників. Уряди також використовують такі зустрічі для словлення своєї позиції з певного питання у привітаннях (посланнях) глав держав і урядів.

Організація навчання і курсів підвищення кваліфікації — форм діяльності неурядових організацій, спрямована на поширення певних знань серед населення країн.

Прийняття постанов — форма діяльності міжнародних організацій що полягає в розробці і прийнятті різних документів (постанов, проектів, хартій, декларацій), які мають рекомендаційний характер, а в подальшому можуть використовуватись також і міжурядовими організаціями або урядами країн для підготовки відповідних документів.

Проведення дослідної роботи — форма діяльності неурядових організацій, що полягає в реалізації інформаційної та консультативної функцій організацій, а саме: збиранні інформації з економічних проблем та їх опрацюванні, підготовці доповідей, розробці рекомендацій, виданні і розповсюдженні інформаційних бюлетенів, оглядів, інших матеріалів.

Участь у заходах, що їх організують міжурядові організації, — форма діяльності неурядових організацій, що полягає в участі в міжнародних форумах, що проводяться міжурядовими організаціями, в реалізації спільних проектів, залученні висококваліфікованих спеціалістів і експертів неурядових об'єднань до роботи в міжурядових організаціях, наданні інформації тощо.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Скласти опорний конспект лекцій за темою згідно структури:

1. Сутність і правовий статус міжнародних неурядових організацій
2. Види міжнародних неурядових організацій
3. Організаційні структури міжнародних неурядових організацій
4. Форми діяльності міжнародних неурядових організацій

2. Самостійний розгляд питань щодо тенденцій розвитку неурядових організацій, участі України в основних неурядових економічних організаціях.

3. Підготувати реферати за темами:

1. Міжнародні неурядові організації економічного спрямування.
2. Участь України в міжнародних неурядових організаціях.

4. Підготувати відповіді на контрольні запитання для перевірки знань

1. Дайте визначення міжнародним неурядовим організаціям.
2. Розкрийте суть міжнародної неурядової організації і наведіть приклади відомих вам неурядових організацій.
3. Який правовий статус мають неурядові організації?
4. Визначте перспективи розвитку міжнародних неурядових організацій в міжнародній сфері.
5. Надайте загальну характеристику існуючому механізму співробітництва між неурядовими та міждержавними організаціями.
6. Назвіть види міжнародних неурядових організацій і визначте найвпливовіші з них на сьогодні.
7. Обґрунтуйте шляхи вдосконалення механізму співробітництва між неурядовими та міждержавними організаціями.
8. Охарактеризуйте типові організаційні структури неурядових організацій. Наведіть приклади організаційних структур відомих вам міжнародних неурядових організацій.
9. Які форми діяльності притаманні сучасним неурядовим економічним організаціям? Наведіть приклади.
10. Охарактеризуйте діяльність Дукарського клубу за напрямками.
11. Сформулюйте обов'язки Європейського ділового конгресу та відмінність від інших міжнародних суспільних неурядових структур.

12. Визначте основні форми діяльності Міжнародного кооперативного альянсу.

13. Хто може бути членом Європейського товариства з вивчення громадської думки та маркетингових досліджень.

14. Охарактеризуйте діяльність Римського клубу за напрямками.

5. Скласти перелік міжнародних неурядових організацій, відомих вам з різних джерел, заповнивши наступну таблицю.

Таблиця – Міжнародні неурядові організації

Назва організації	Порядок створення	Членство в організації	Сфера діяльності	Форми діяльності	Основні органи
...

Тема 5 **Організація Об'єднаних Націй (ООН)** **та міжнародне економічне співробітництво**

Анотація

ООН як головний світовий центр координації зусиль з розвитку міжнародного співробітництва. Історія створення, цілі та принципи діяльності ООН. Порядок вступу до ООН згідно Статуту. Формування бюджету та програм ООН. Проблеми в діяльності ООН та основні напрями її реформування.

Принципова схема структури ООН. Генеральна Асамблея ООН як головний політичний консультативний орган. Рада Безпеки як орган відповідальності за підтримання міжнародного миру і безпеки. Економічна і Соціальна Рада як головний орган з координації економічної діяльності ООН та спеціалізованих установ, пов'язаний з ООН. Рада з Опіки ООН як орган спостереження за управлінням підопічними територіями. Міжнародний Суд як головний судовий орган. Секретаріат як адміністративний орган.

Регіональні економічні комісії ООН у системі координації МЄВ. Програми і робочі органи ООН. Спеціалізовані установи ООН. Автономні організації, що виступають під егідою ООН.

Навчальні завдання:

- усвідомити сучасну роль ООН у системі регулювання МЄВ;
- засвоїти історію створення, цілі та принципи діяльності ООН;
- з'ясувати умови членства в організації;

- визначити правила формування і використання регулярного бюджету ООН;
- вивчити сучасні проблеми ООН;
- надати уявлення про організаційну структуру ООН, повноваження і компетенцію її головних органів;
- визначити місце і сферу діяльності робочих органів та програм в системі ООН;
- охарактеризувати спеціалізовані та автономні установи, пов'язані з ООН.

Форми контролю:

- 1) усне чи письмове опитування;
- 2) тестування;
- 3) схематичне зображення матеріалу;
- 4) контрольна робота.

Ключові поняття

Автономні організації ООН — міжнародні організації системи ООН, які структурно належать до ЕКОСОП, але пов'язані з ООН не через цей орган як спеціалізовані установи, а іншим шляхом, а саме: угодами безпосередньо з Генеральною Асамблеєю ООН (МАГАТЕ, ВОТ) або угодами між органами та іншими організаціями ООН (МТЦ, СОТ).

Бюджет на операції по підтриманню миру і безпеки — спеціальний фонд організації, який формується з внесків країн-членів, що сплачуються країнами відповідно до модифікованого варіанта основної шкали внесків та добровільних пожертвувань, і витрачається на проведення миротворчих операцій у різних країнах і регіонах світу.

Генеральна Асамблея ООН — головний політичний орган ООН.

Економічна комісія для Африки (ЕКА) — регіональний орган ЕКОСОП.

Економічна комісія для Латинської Америки і Карибського басейну (ЕКЛАК) — регіональний орган ЕКОСОП.

Економічна і соціальна комісія для Азії і Тихого океану — регіональний орган ЕКОСОП.

Економічна і соціальна комісія для Західної Азії (ЕСКЗА) — регіональний орган ЕКОСОП.

Економічна і соціальна рада ООН (ЕКОСОП ООН) — головний орган ООН з координації економічної діяльності ООН та спеціалізованих установ, пов'язаних з цією організацією.

Європейська економічна комісія ООН (ЄЕК) — регіональний орган ЕКОСОП.

Міжнародний суд ООН — головний судовий орган ООН, до юрисдикції якого входять питання, що передаються йому державами, і питання, передбачені Статутом ООН і чинними договорами та конвенціями.

Організація Об'єднаних Націй (ООН) — організація глобального масштабу (об'єднує 189 країн світу), головний світовий центр координації зусиль з підтримання миру, зміцнення безпеки, розвитку міжнародного співробітництва.

Рада Безпеки ООН — головний орган ООН, відповідальний за підтримання міжнародного миру і безпеки.

Рада з опіки ООН — головний орган ООН, на який було покладено завдання зі спостереження за управлінням підопічними територіями (територіями, що були колишніми колоніями).

Регіональні економічні комісії ЕКОСОП ООН — органи, які мають на меті сприяння економічному й соціальному співробітництву країн певного регіону. Всього існує 5 регіональних комісій: ЄЕК, ЕСКАТО, ЕКЛАК, ЕСКЗА, ЕКА.

Регулярний (основний) бюджет ООН — основний фінансовий фонд організації, який формується переважно з внесків країн-членів, що сплачуються країнами відповідно до спеціальної шкали внесків, і витрачається на політичну діяльність, міжнародне правосуддя і право, міжнародне співробітництво з метою розвитку, інформацію, захист прав людини і гуманітарну діяльність.

Секретаріат ООН — головний адміністративний орган ООН, який обслуговує інші органи, виконує програми і втілює в життя політику, розроблену ними.

Сесія Генеральної Асамблеї ООН — вищий орган ООН, зібрання представників усіх країн-членів.

Спеціалізовані установи ООН — група установ, підпорядкована безпосередньо ЕКОСОП і пов'язана з ООН через ЕКОСОП спеціальними угодами. Кожна спеціалізована установа являє собою спеціалізовану (галузеву) міжнародну організацію.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Скласти опорний конспект лекцій за темою згідно структури:

1. Історія створення, цілі та принципи діяльності ООН
2. Членство в ООН.

3. Регулярний бюджет ООН, фінансовий стан організації.
4. Реформування ООН
5. Організаційна структура ООН: загальна характеристика
6. Головні органи ООН, принципи їх функціонування, повноваження та компетенція
7. Регіональні комісії ООН, їх призначення та напрями діяльності
8. Програми і робочі органи ООН
9. Спеціалізовані та автономні установи ООН

2. Самостійне вивчення питань щодо розгалуженої системи багатосторонніх договорів в межах ООН, визначення порядку вступу до ООН, порядку сплати членських внесків, організаційною структурою Генеральної Асамблеї ООН.

3. Підготувати реферати за темами:

1. Створення, напрями діяльності та причини розпаду Ліги націй.
2. Історія створення ООН.
3. Сучасна роль ООН у системі міжнародних економічних відносин.
4. Сучасні проблеми діяльності ООН та проекти її реформування.
5. Сучасна діяльність ООН в економічній сфері.
6. Сучасні форми діяльності Європейської економічної комісії ООН.
7. Діяльність ПРООН в Україні.
8. Минуле і сучасне співробітництво України з ООН.

4. Підготувати відповіді на контрольні запитання для перевірки знань

1. Опишіть хронологію створення ООН.
2. Назвіть цілі ООН. На яких принципах ґрунтується діяльність організації?
3. Хто може бути членом ООН? Як визначаються розміри внесків учасників? Наведіть приклади.
4. Як формується і використовується бюджет ООН?
5. Які напрями оновлення ООН запропоновані Генеральним секретарем ООН на 51-й сесії ГА ООН?
6. Накресліть та опишіть принципову схему організаційної структури ООН.

7. Охарактеризуйте склад і напрями діяльності головних органів ООН (Генеральної Асамблеї, Ради Безпеки, Економічної і соціальної ради, Ради з опіки, Міжнародного суду та Секретаріату).

8. Як побудована робота Генеральної Асамблеї ООН?

9. Розкрийте сутність регіональних економічних комісій ООН. Навіть і охарактеризуйте існуючі регіональні економічні комісії ООН.

10. Які групи міжурядових, установ, пов'язаних з ООН, можна виокремити та які організації їх утворюють? Охарактеризуйте взаємозв'язок цих організацій з органами ООН.

11. Назвіть і охарактеризуйте організації, що належать до групи спеціалізованих установ ООН. У чому полягає особливість їх статусу / діяльності?

12. Які структурні одиниці належать до групи «програми і робочі органи ООН»? У чому полягає особливість їх статусу і діяльності? Які з них працюють в економічній сфері?

13. Охарактеризуйте основні напрями співробітництва України / ООН та участі України в діяльності ООН.

14. Визначте принципи, на яких ґрунтується діяльність організацій системи ООН.

15. Надайте хронологію створення ООН.

16. У чому полягає особливість статусу і діяльності організацій, що належать до групи спеціалізованих установ ООН?

17. Проаналізуйте принципову схему структури ООН.

18. Визначте склад та напрями діяльності головних органів ООН.

19. Сформулюйте особливості діяльності регіональних економічних комісій ООН.

20. Надайте характеристику проектів реформування системи ООН.

21. Обґрунтуйте найефективнішу модель ООН. З чим, на Ваш погляд, це пов'язано?

22. Визначте місце і роль ООН у системі міжнародного економічного співробітництва.

5. Скласти перелік міжнародних організацій, пов'язаних з ООН, відомих вам з різних джерел, заповнивши наступну таблицю.

Таблиця – Спеціалізовані установи ООН

Назва	Рік утворення	Країни-члени	Цілі та напрями діяльності, організаційна структура
.....

6. Обрати правильну відповідь

1. З означених груп міжнародних організацій назвіть ту, в якій перелічені тільки спеціалізовані установи ООН:

- 1) ЮНЕСКО, МВФ, ВМО, ІКАО
- 2) ФАО, МОП, ЮНЕСКО, ЕКЛАК
- 3) МОП, ЄЕК, МАГАТЕ
- 4) ММО, ФАО, ЮНЕСКО, МВФ

2. З означених груп міжнародних організацій назвіть, ту, в якій перелічені тільки регіональні комісії ООН:

- 1) ЄЕК, ЕКЛАК, ЮНЕСКО, МОТ, ЕСКЗА
- 2) ММО, ЕКА, ЕСКЗА, ФАО, ЄЕК
- 3) ЕКА, ЕКЛАК, ЄЕК, ЕСКЗА, ЕСКАТО
- 4) ЕКЛАК, ЮНЕСКО, МОП, ЕСКЗА, ЕКА

3. До якої групи спеціальних механізмів управління міжнародними організаціями належить діяльність комісій і комітетів ЕКОСОР?

- 1) Головні
- 2) Допоміжні
- 3) Робітничі
- 4) Консультативні

4. Які з органів ООН належать до головних?

1) Генеральна Асамблея ООН, Секретаріат, Міжнародний суд, ЕКОСОР, Рада безпеки, Рада з опіки
2) ПРООН, ЮНЕП, ЮНІСЕФ
3) МОП, ФАО, ЮНЕСКО, ЮНКТАД, МВФ
4) Регіональні та функціональні комісії, постійні комітети, експертні органи

5. Які з органів ООН належать до програм?

1) Генеральна Асамблея ООН, Секретаріат, Міжнародний суд, ЕКОСОР, Рада безпеки, Рада з опіки
2) ПРООН, ЮНЕП, ЮНІСЕФ
3) МОП, ФАО, ЮНЕСКО, ЮНКТАД, МВФ
4) Регіональні та функціональні комісії, постійні комітети, експертні органи

6. Які з органів ООН належать до інших органів управління в системі ООН?

1) Генеральна Асамблея ООН, Секретаріат, Міжнародний суд, ЕКОСОР, Рада безпеки, Рада з опіки
2) ПРООН, ЮНЕП, ЮНІСЕФ
3) МОП, ФАО, ЮНЕСКО, ЮНКТАД, МВФ
4) Регіональні та функціональні комісії, постійні комітети, експертні органи

7. Які з органів ООН належать до спеціальних установ ООН?

1) Генеральна Асамблея ООН, Секретаріат, Міжнародний суд, ЕКОСОР, Рада безпеки, Рада з опіки
2) ПРООН, ЮНЕП, ЮНІСЕФ
3) МОП, ФАО, ЮНЕСКО, ЮНКТАД, МВФ

4) Регіональні та функціональні комісії, постійні комітети, експертні органи

8. Який з напрямів економічної діяльності ООН здійснює ЕКОСОП?

- 1) Загальноекономічний
- 2) Регіональний
- 3) Діяльність спеціалізованих установ
- 4) Всі відповіді вірні

9. Який з напрямів економічної діяльності ООН здійснюють регіональні економічні комісії?

- 1) Загальноекономічний
- 2) Регіональний
- 3) Діяльність спеціалізованих установ
- 4) Всі відповіді вірні

10. З 5 регіональних комісій ЕКОСОП вказати комісію для Африки:

- 1) СЕК
- 2) ЕКЛАК
- 3) ЕКА
- 4) ЕСКАТО
- 5) ЕСКЗА

11. З 5 регіональних комісій ЕКОСОП вказати комісію для Європи:

- 1) СЕК
- 2) ЕКЛАК
- 3) ЕКА
- 4) ЕСКАТО
- 5) ЕСКЗА

12. З 5 регіональних комісій ЕКОСОП вказати комісію для Західної Азії:

- 1) СЕК
- 2) ЕКЛАК
- 3) ЕКА
- 4) ЕСКАТО
- 5) ЕСКЗА

13. З 5 регіональних комісій ЕКОСОП вказати комісію для Латинської Америки і Карибського басейну:

- 1) СЕК
- 2) ЕКЛАК
- 3) ЕКА
- 4) ЕСКАТО
- 5) ЕСКЗА

14. З 5 регіональних комісій ЕКОСОП вказати комісію для Азії і Тихого океану:

- 1) СЕК
- 2) ЕКЛАК
- 3) ЕКА
- 4) ЕСКАТО
- 5) ЕСКЗА

15. З структурних підрозділів ООН вказати програми:

- 1) ЮНЕП, ПРООН
- 2) ЕКЛАК, ЕКА
- 3) ЮНЕСКО, МОП
- 4) ЮНЕП, ФАО

16. З структурних підрозділів ООН вказати спеціалізовані організації:

- 1) ЮНЕП, ПРООН
- 2) ЕКЛАК, ЕКА
- 3) ЮНЕСКО, МОП
- 4) ЮНЕП, ФАО

17. Яка з означених міжнародних організацій є організацією з питань продовольства і сільського господарства?

- 1) ІКАО
- 2) ММО
- 3) ФАО
- 4) ВМО

18. Яка з означених міжнародних організацій є організацією з питань цивільної авіації?

- 1) ІКАО
- 2) ММО
- 3) ФАО
- 4) ВМО

19. Яка з означених міжнародних організацій є організацією з питань морського судноплавства?

- 1) ІКАО
- 2) ММО
- 3) ФАО
- 4) ВМО

20. Яка з означених міжнародних організацій є організацією з питань метеорології?

- 1) ІКАО
- 2) ММО
- 3) ФАО
- 4) ВМО

21. З спеціалізованих організацій ООН назвати організацію з промислового розвитку:

- 1) ЮНЕСКО
- 2) ВОІВ
- 3) ЮНІДО
- 4) МОП

22. З спеціалізованих організацій ООН назвати організацію з питань освіти, науки і культури:

- 1) ЮНЕСКО
- 2) ВОІВ
- 3) ЮНІДО
- 4) МОП

23. З спеціалізованих організацій ООН назвати Всесвітню організацію з інтелектуальної власності:

- 1) ЮНЕСКО
- 2) ВІОВ
- 3) ЮНІДО
- 4) МОП

24. З спеціалізованих організацій ООН назвати Міжнародну організацію праці:

- 1) ЮНЕСКО
- 2) ВОІВ
- 3) ЮНІДО
- 4) МОП

25. В якій сфері МЕВ здійснюють регулювання МВФ та МБРР?

- 1) Валютній
- 2) Торговельній
- 3) Галузевій
- 4) Трудовій

26. В якій сфері МЕВ здійснює регулювання МОП?

- 1) Валютній
- 2) Торговельній
- 3) Галузевій
- 4) Трудовій

27. В якій сфері МЕВ здійснюють регулювання ГАТТ/СОТ і ЮНКТАД?

- 1) Валютній
- 2) Торговельній
- 3) Галузевій
- 4) Трудовій

28. Вкажіть ту групу, в якій усі міжнародні організації не входять до системи ООН:

- 1) «Велика сімка», «Паризький клуб», МОП
- 2) ОЕСР, «Паризький клуб», ГАТТ/СОТ
- 3) ГАТТ/СОТ, КОКОМ, ФАО
- 4) ОЕСР, «Паризький клуб», ЮНЕСКО

29. Яка з міжнародних організацій, що регулює міжнародну торгівлю, її функціонує під егідою НАТО?

- 1) ЮНКТАД
- 2) КОКОМ
- 3) ГАТТ/СОТ
- 4) НАФТА

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2 МІЖНАРОДНІ ТОРГОВЕЛЬНІ І ВАЛЮТНО-КРЕДИТНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

Тема 6 Міжнародні організації та регулювання світової торгівлі

Анотація

Система міжнародних організацій, пов'язаних з організацією та регулюванням міжнародної торгівлі: міжнародні, глобально-універсальні, галузеві. Генеральна асоціація з тарифів та торгівлі (ГАТТ): історія створення, зміст і структура статей. Організаційна структура, функції та принципи діяльності ГАТТ. Міжнародні багатосторонні торговельні переговори (раунди). Результати Уругвайського раунду ГАТТ.

Угода про створення СОТ. Умови щодо членства країн у СОТ, принципи діяльності, організаційна структура. Приєднання до СОТ.

Загальна характеристика основних глобально-універсальних торговельних організацій. Конференція ООН з торгівлі та розвитку (ЮНКТАД): структура та функції. Комісія ООН з права міжнародної торгівлі (ЮНСІТРАЛ): підготовка і прийняття конвенцій з уніфікації міжнародного торговельного права. Міжнародний торговельний центр (МТЦ): основні цілі та напрями діяльності. Міжнародна торговельна палата (МТП): функції та глобальність. Всесвітня митна організація (ВМО), як організація з гармонізації та уніфікації митних систем. Бюро міжнародних виставок (БМВ), як організація з впорядкування проведення міжнародних торговельно-промислових виставок. Спілка міжнародних ярмарків (СМЯ), як об'єднання постійних ярмаркових комітетів або установ.

Загальна характеристика міжнародних товарних організацій. Організація країн-експортерів нафти (ОПЕК): історія створення, цілі, організаційна структура та фонди міжнародного розвитку.

Навчальні завдання:

- отримати уявлення про систему міжнародних організацій, пов'язаних з регулюванням світової торгівлі;
- проаналізувати діяльність ГАТТ і СОТ, їх роль у міжнародній торгівлі;
- розглянути діяльність глобально-універсальних організацій, пов'язаних з регулюванням світової торгівлі, та їх спеціалізацію;

- з'ясувати механізм функціонування міжнародних товарних організацій та організацій країн-експортерів сировини.

Форми контролю:

- 1) тестування;
- 2) усне чи письмове опитування;
- 3) схематичне зображення матеріалу;

Ключові поняття

Регіональні організації торговельного спрямування – всі регіональні економічні угруповання, оскільки спільною рисою цих наддержавних організацій є інституціональне закріплення вже існуючого (або бажаного) ступеня розвитку інтеграції, зокрема торговельної через зону преференційної торгівлі, зону вільної торгівлі і митний союз.

Глобально-універсальні торговельні організації – включають ті, що географічно і за характером діяльності в сфері торгівлі тяжіють до глобальних (всесвітніх) та універсальних (загальної компетенції) організацій.

Галузеві організації – включають як міжурядові, так і неурядові організації, що регулюють окремі галузі світової торгівлі.

Міжнародні товарні організації – забезпечують взаємодію між країнами-експортерами та імпортерами в розв'язанні комплексу питань, пов'язаних з виробництвом, споживанням і торгівлею сировиною шляхом спостереження за реалізацією міжнародних товарних угод, вивчення стану світових товарних ринків, розробки рекомендацій урядами країн-учасниць.

Міждержавні організації країн-виробників, країн-експортерів і країн-імпортерів сировини – їх метою є посилення національного контролю над природними ресурсами і стабілізація цін на ринках сировинних товарів.

Міжнародні організації зі стандартизації та сертифікації – організації, сферою компетенції яких є розробка міжнародних стандартів і сертифікація продукції у різних галузях, консультативні та інформаційна діяльність.

Світова організація торгівлі (СОТ) – центральна ланка в системі організацій з регулювання світової торгівлі, в якій концентрується розв'язання більшості проблем, що виникають у міжнародній торгівлі.

СОТ – законодавча і інституціональна основа міжнародної торговельної системи, механізм багатостороннього узгодження і

врегулювання політики країн-членів в сфері торгівлі товарами та послугами, врегулювання торговельних спірних питань і розробки стандартної зовнішньоторговельної документації.

ГАТТ – запроваджувала правила, базові принципи торговельних відносин між державами і правові норми, якими мали керуватися держави-учасниці у торговельних відносинах.

Конференція ООН з торгівлі і розвитку – ЮНКТАД - головний орган Генеральної Асамблеї з питань міжнародного економічного співробітництва.

Комісія ООН з права міжнародної торгівлі – ЮНСІТРАЛ - створена для підвищення впливу ООН на процес зменшення і ліквідації правових перешкод, що заважають розвитку міжнародної торгівлі.

Міжнародний торговельний центр – МТЦ – спільний орган ГАТТ/СОТ та ООН, який допомагає країнам, що розвиваються, вирішувати питання розширення експорту, надає інформацію і консультації з питань ринків і методів збуту експортної продукції, допомагає у створенні експортних служб і підготовці відповідних кадрів.

Міжнародна торговельна палата – МТП – найбільша і найвпливовіша серед змішаних торговельно-промислових палат, яка об'єднує ділові кола у світовому масштабі, являючи собою найбільшу міжнародну організацію приватного підприємництва.

Всесвітня митна організація (ВМО) створена як наступниця Ради митного співробітництва (РМС), з метою гармонізації й уніфікації митних систем, поліпшення техніки митної справи і митного законодавства.

Бюро міжнародних виставок (БМВ) створено для нагляду за виконанням Паризької конвенції 1928р. стосовно впорядкування проведення міжнародних торговельно-промислових виставок.

Спілка міжнародних ярмарків (СМЯ) – об'єднання постійних ярмаркових комітетів або установ, які скликають і організують міжнародні ярмарки.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Скласти опорний конспект лекцій за темою згідно структури:

1. Система міжнародних організацій, пов'язаних з регулюванням світової торгівлі

2. Світова організація торгівлі (СОТ): цілі, функції, принципи діяльності та організаційна структура
3. Загальна характеристика основних глобально-універсальних торговельних організацій
4. Міжнародні галузеві організації та особливості їх діяльності

2. Самостійне вивчення питань щодо історії створення та структури угоди ГАТТ, пакету угод, прийнятих на Уругвайському раунді торговельних переговорів ГАТТ, вимог до членства у СОТ, аналізу результатів діяльності глобально-універсальних торговельних організацій та можливостей їх співпраці з Україною.

3. Підготувати відповіді на контрольні запитання для перевірки знань

1. Що є об'єктом діяльності регіональних галузевих глобально-універсальних інститутів?
2. Які інститути створюють систему міжнародних організацій, що здійснюють координацію і багатостороннє регулювання міждержавних торговельно-економічних відносин?
3. Визначте основні напрями діяльності в сфері міждержавних торговельно-економічних відносин.
4. Визначте міжнародні організації у сфері торгівлі, що належать до глобально-універсальних.
5. Які організації торговельного спрямування належать до регіональних?
6. Визначте міжнародні товарні організації, що відіграють важливу роль на окремих світових товарних ринках.
7. Визначте серед регіональних організацій ті, що мають найбільш розвинуту торговельну функцію.
8. Охарактеризуйте особливості історії створення Генеральної асоціації з тарифів і торгівлі (ГАТТ).
9. Назвіть цілі, функції та керівні органи ГАТТ.
10. Визначте принципи, на яких ґрунтуються Генеральна угода і діяльність організації.
11. З яких основних частин та статей складається Генеральна угода з тарифів і торгівлі?
12. У чому полягають основні положення щодо торгівлі товарами згідно з угодами Уругвайського раунду?
13. Охарактеризуйте торговельні раунди ГАТТ.
14. Яка історія створення Всесвітньої торговельної організації (ВТО)?

15. Чим організаційна структура ВТО відрізняється від відповідної структури ГАТТ?

16. Який існує механізм приєднання країн до системи ГАТТ/ВТО?

17. Обґрунтуйте проблеми приєднання України до ВТО.

18. На що спрямована діяльність Конференції ООН з торгівлі і розвитку (ЮНКТАД)?

19. Які аспекти сучасної міжнародної торгівлі охоплює ЮНКТАД?

20. Яким чином діяльність ЮНКТАД впливає на міжнародні організації, що займаються питаннями регулювання міжнародної торгівлі?

21. З якою метою у рамках ЮНКТАД створена „Група 77”?

22. З метою вирішення яких проблем звертаються по допомогу до ЮНКТАД уряди країн, що розвиваються?

23. З якою метою створена Комісія ООН з права міжнародної торгівлі (ЮНСІТРАЛ)?

24. Визначте напрями діяльності ЮНСІТРАЛ.

25. Чи є Україна членом ЮНСІТРАЛ?

26. Міжнародний торговельний центр (МТЦ) – це допоміжний чи центральний орган ГАТТ та ООН?

27. Надайте характеристику основним пріоритетним напрямкам діяльності МТЦ.

28. Визначте основну мету створення Всесвітньої митної організації (ВМО).

29. Охарактеризуйте завдання, що вирішує ВМО в рамках свого статуту.

30. Що є вищим органом ВМО і які питання він має розглядати?

31. Чи є Україна членом ВМО?

32. Охарактеризуйте діяльність Бюро міжнародних виставок (БМВ).

33. Мета створення Міжнародної торговельної палати (МТП).

34. Визначте основні напрями діяльності МТП.

35. Що є завданнями Співки міжнародних ярмарків (СМЯ) згідно статуту?

4. Скласти перелік глобально-універсальних торговельних організацій, відомих вам з різних джерел, заповнивши наступну таблицю.

Таблиця – Глобально-універсальні торговельні організації

Назва	Рік утворення	Країни-члени	Цілі та напрями діяльності, організаційна структура
.....

5. Обрати правильну відповідь

1. Який рівень регулювання міжнародної торгівлі забезпечують міжнародні організації ?

- 1) Регіональний
- 2) Інтернаціональний
- 3) Національний
- 4) Всі відповіді вірні

2. За правилами якої з організацій, регулюючих торговельні відносини, здійснюється близько 95% міжнародної торгівлі?

- 1) ЮНКТАД
- 2) ОПЕК
- 3) ГАТТ/СОТ
- 4) НАФТА

3. З перерахованих груп галузевих міжнародних організацій вказати міжнародні організації з регулювання міжнародної торгівлі:

- 1) МВФ, МБРР
- 2) ГАТТ/СОТ, ЮНКТАД
- 3) ООН, ОЕСР
- 4) МОП, МВФ

4. Положення і норми якої міжнародної організації створюють правову базу розвитку міжнародної торгівлі ?

- 1) ЮНКТАД
- 2) МВФ
- 3) ГАТТ/СОТ
- 4) НАФТА

5. З якою метою створено ГАТТ ?

- 1) Для забезпечення національного протекціонізму
- 2) Для забезпечення лібералізації міжнародної торгівлі
- 3) Для збільшення обсягів міжнародної торгівлі
- 4) Всі відповіді вірні

6. Коли було створено ГАТТ ?

- 1) 1947
- 2) 1995
- 3) 1964
- 4) 1920

7. Коли ГАТТ стала функціонувати як ГАТТ/СОТ ?

- 1) 1947
- 2) 1995
- 3) 1964
- 4) 1920

8. Коли було створено міжнародну торговельну організацію ЮНКТАД?
- 1) 1947
 - 2) 1995
 - 3) 1964
 - 4) 1920
9. Коли було створено Міжнародну торговельну палату ?
- 1) 1947
 - 2) 1995
 - 3) 1964
 - 4) 1920
10. Яка із організацій, що регулюють міжнародну торгівлю, входить до системи ООН?
- 1) ГАТТ/СОТ
 - 2) ЮНКТАД
 - 3) ОПЕК
 - 4) НАФТА
11. Де знаходиться штаб-квартира ЮНКТАД ?
- 1) Женева
 - 2) Париж
 - 3) Бангкок
 - 4) Лондон
12. Де знаходиться штаб-квартира ГАТТ/СОТ ?
- 1) Женева
 - 2) Париж
 - 3) Бангкок
 - 4) Лондон
13. Яка із міжнародних організацій, що регулюють міжнародну торгівлю, керувалася списками товарів, які забороняються ?
- 1) ГАТТ/СОТ
 - 2) ЮНКТАД
 - 3) ЮНСІТРАЛ
 - 4) МТЦ/ЮНКТАД/ГАТТ
14. В яких з міжнародних організацій, що регулюють міжнародну торгівлю, основні рішення виробляються на переговорах-раундах ?
- 1) ГАТТ/СОТ
 - 2) ЮНКТАД
 - 3) ЮНСІТРАЛ
 - 4) МТЦ/ЮНКТАД/ГАТТ
15. В яких з міжнародних організацій, що регулюють міжнародну торгівлю, в період між сесіями всією діяльністю керує Рада з торгівлі і розвитку ?
- 1) ГАТТ/СОТ
 - 2) ЮНСІТРАЛ
 - 3) ЮНКТАД
 - 4) МТЦ/ЮНКТАД/ГАТТ

16. Діяльність якої з міжнародних організацій, що регулюють міжнародну торгівлю, спрямована на усунення в ній дискримінації ?

- 1) ГАТТ/СОТ
- 2) ЮНКТАД
- 3) ЮНСІПРАЛ
- 4) НАФТА

17. Діяльність якої з міжнародних організацій, що регулюють міжнародну торгівлю, має дискримінаційний характер ?

- 1) ГАТТ/СОТ
- 2) ЮНКТАД
- 3) КОКОМ
- 4) МТП

18. У рамках якої з міжнародних організацій, що регулюють міжнародну торгівлю, розроблені прогресивні принципи міжнародних торговельних відносин і торговельної політики ?

- 1) ГАТТ/СОТ
- 2) ЮНКТАД
- 3) ЮНСІПРАЛ
- 4) МТП

19. У рамках якої з міжнародних організацій, що регулюють міжнародну торгівлю, діє принцип заборони кількісних обмежень в торгівлі ?

- 1) ГАТТ/СОТ
- 2) ЮНКТАД
- 3) ЮНСІПРАЛ
- 4) МТП

20. У рамках якої з міжнародних організацій, що регулюють міжнародну торгівлю, головною функцією є зниження митних тарифів і усунення нетарифних обмежень?

- 1) ГАТТ/СОТ
- 2) ЮНКТАД
- 3) ЮНСІПРАЛ
- 4) МТП

21. Що означає принцип відкритості в ГАТТ/СОТ ?

1) Надання режиму найбільшого сприяння кожній країні
2) Прирівнювання ввезених в країну товарів до національних
3) Надання країнам-членам ГАТТ/СОТ інформації про національне торговельне законодавство

4) Захист внутрішніх ринків тільки в формі тарифів на імпорт

22. Що означає принцип відмови від дискримінації в ГАТТ/СОТ ?

1) Надання режиму найбільшого сприяння кожній країні
2) Прирівнювання ввезених в країну товарів до національних
3) Надання країнам-членам ГАТТ/СОТ інформації про національне торговельне законодавство

4) Захист внутрішніх ринків тільки в формі тарифів на імпорт

23. Що означає принцип національного режиму в ГАТТ/СОТ ?

- 1) Надання режиму найбільшого сприяння кожній країні

- 2) Прирівнювання ввезених в країну товарів до національних
 - 3) Надання країнам-членам ГАТТ/СОТ інформації про національне торговельне законодавство
 - 4) Захист внутрішніх ринків тільки в формі тарифів на імпорт
24. *Що означає принцип протекціонізму в ГАТТ/СОТ ?*
- 1) Надання режиму найбільшого сприяння кожній країні
 - 2) Прирівнювання ввезених в країну товарів до національних
 - 3) Надання країнам-членам ГАТТ/СОТ інформації про національне торговельне законодавство
 - 4) Захист внутрішніх ринків тільки в формі тарифів на імпорт
25. *У якому році Міжнародним торговельним центром, створеним у рамках ГАТТ, розпочала керувати і ЮНКТАД ?*
- 1) 1964
 - 2) 1974
 - 3) 1968
 - 4) 1920

Тема 7

Міжнародні валютно-кредитні організації

Анотація

Загальна характеристика ключових міжнародних фінансових Бреттон-Вудських інститутів та регіональних банківських установ. МВФ: історія виникнення, цілі та функції. Організаційна і фінансова структура МВФ. Напрями діяльності і умови надання кредитів. Проблеми в діяльності МВФ.

МБРР: загальна характеристика, цілі створення, організаційна структура. Напрями діяльності, кредити, джерела фінансових ресурсів МБРР. Джерела формування і напрями використання прибутку банку.

Міжнародна асоціація розвитку (МАР) як філія МБРР, що надає фінансову підтримку найменш розвинутим країнам світу. Міжнародна фінансова корпорація (МФК) як найбільший у світі інвестор у приватний сектор. Багатостороннє агентство з гарантування інвестицій (БАГІ) як гарант іноземних інвестицій у виробничу сферу. Міжнародний центр з урегулювання інвестиційних спорів (МЦУІС) як основна організація з урегулювання конфліктів між іноземними інвесторами та місцевими урядами.

Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР): історія створення, цілі та функції. Фінансові ресурси, умови, види, об'єкти та напрями фінансування ЄБРР. Європейський інвестиційний банк. Чорноморський банк торгівлі і розвитку. Загальна характеристика

регіональних банків розвитку Американського, Азійського, Африканського та Арабського регіонів.

Банк міжнародних розрахунків (БМР): мета створення, організаційна структура, функції, напрями діяльності. Характеристика Паризького і Лондонського клубу кредиторів з регулювання державної і приватної зовнішньої заборгованості.

Навчальні завдання:

- отримати уявлення про систему міжнародних організацій, створених у валютно-кредитній сфері;
- розглянути механізм функціонування та роль глобальних валютно-кредитних організацій у системі МЕВ;
- вивчити діяльність Міжнародного валютного фонду;
- охарактеризувати функціонування організацій групи Світового банку;
- ознайомитися з діяльністю регіональних банків розвитку;
- отримати уявлення про специфічну роль Банку міжнародних розрахунків у системі міжнародних фінансових організацій;
- з'ясувати роль організацій з урегулювання зовнішньої заборгованості в системі МЕВ.

Форми контролю:

- 1) тестування;
- 2) усне чи письмове опитування;
- 3) схематичне зображення матеріалу;

Ключові поняття

«Бреттон-Вудські інститути» — це Міжнародний валютний фонд (МВФ) та Світовий банк, які є провідними міжнародними валютно-фінансовими установами, найважливішою ланкою сучасної інституціональної структури міжнародних валютних відносин.

Міжнародний валютний фонд — міжнародна валютно-кредитна організація, метою якої є сприяння розвитку міжнародної торгівлі і валютного співробітництва встановленням норм регулювання валютних курсів і контролю за їх додержанням, вдосконалення багатосторонньої системи платежів, надання державам-членам коштів у іноземній валюті для вирівнювання платіжних балансів.

Світовий банк — багатостороння кредитна організація, яка складається з п'яти тісно пов'язаних між собою установ, що входять у систему ООН, загальною метою яких є надання фінансової допомоги

країнам, що розвиваються, і країнам з перехідною економікою за рахунок розвинутих країн.

Групу Світового банку складають: Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР), Міжнародна асоціація розвитку (МАР), Міжнародна фінансова корпорація (МФК), Багатостороннє агентство з гарантування інвестицій (БАГІ), Міжнародний центр розв'язання інвестиційних спорів (МЦЗІС).

Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР) – міждержавний інвестиційний інститут, створений з метою сприяння країнам-учасникам у розвитку їх економіки наданням довгострокових позик та кредитів, гарантуванням приватних інвестицій.

Регіональні банки розвитку — регіональні банківські установи, які через надання насамперед довгострокових кредитів на фінансування інвестиційної діяльності приватних фірм і міжнародних проектів впливають на систему міжнародних валютно-фінансових відносин і процеси міжнародної торгівлі.

Фінансові ресурси МВФ утворюються з членських внесків країн-членів у вигляді квот по підписці — головного джерела фінансування і *запозичень*, що періодично використовуються як доповнення до ресурсів МВФ, утворених квотами держав-членів.

Організаційна структура МВФ складається з системи органів, кожний з яких має власні правила формування і компетенцію та застосовує визначені методи і процедури прийняття рішень.

Інспектування, за визначенням МВФ – це нагляд за міною політикою, що здійснюється членами організації, пов'язаний з переходом від паритетної до сучасної, відкритої системи обміну валют.

Консультавання зі своїми членами дозволяє МВФ отримати інформацію про те, наскільки відповідально і відкрито діє країна, встановлюючи умови, на яких уряди та приватні особи інших країн купують і продають її валюту, а також інформацію про загальний економічний стан країни.

Фінансування МВФ розрізняється в основному типом проблем платіжного балансу, для ліквідації яких вони призначені, ступенем розгорнутості програми стабілізації в країні та умовами надання кредитів.

Комплекс проблем, які існують у діяльності МВФ, пов'язаний з методами та інструментами реалізації організацією своєї стратегії, зокрема з наслідками реалізації його стратегії в різних країнах. МБРР — міжнародне відкрите акціонерне товариство.

Міжнародна асоціація розвитку (МАР) - філія МБРР, яка надає фінансову підтримку найменш розвинутим країнам на більш «ліберальних» засадах, ніж МБРР.

Міжнародна фінансова корпорація (МФК) – філія МБРР, яка сприяє економічному зростанню країн, що розвиваються, через заохочення приватного бізнесу у виробничій сфері.

Багатостороннє агентство з гарантування інвестицій (БАГІ) – як організація групи Світового банку, юридичне і фінансове незалежна від МБРР.

Міжнародний центр з урегулювання інвестиційних спорів (МЦУІС) – стимулює приватні інвестиції через урегулювання конфліктів між іноземними інвесторами та місцевими урядами.

Європейський інвестиційний банк (ЄІБ) — фінансовий інститут Європейського співтовариства.

Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР) створений для фінансування економічних реформ у країнах Східної Європи з метою їх переходу до ринкової економіки.

Чорноморський банк торгівлі і розвитку (ЧБТР) — надає підтримку процесу переходу країн-членів до ринкової економіки, фінансування та просування регіональних проектів, надання банківських послуг підприємствам як громадського, так і приватного секторів, кредитування зовнішньоторговельної діяльності країн-учасниць ЧЕС.

Паризький клуб — неформальна організація урядів країн-кредиторів, що займається спостереженням за державною заборгованістю і проведенням із країнами-боржниками багатобічних переговорів із проблем реструктуризації державних боргів.

Лондонський клуб — консультативний комітет найбільших приватних банків-кредиторів, що засідає в зв'язку з їхніми переговорами з урядами країн-боржників з питань реструктуризації їхньої приватної заборгованості, що звичайно ведуться одним з банків від імені і з доручення інших банків, що беруть участь у консультативній раді.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Скласти опорний конспект лекцій за темою згідно структури:

1. Система міжнародних організацій у валютно-кредитній сфері.
2. Діяльність Міжнародного валютного фонду, як глобальної валютно-кредитної організації.

3. Загальна характеристика організацій групи Світового банку.
4. Регіональні банки розвитку та механізм їх функціонування.
5. Організації з регулювання міжнародних розрахунків та зовнішньої заборгованості.

2. Самостійний розгляд питань щодо поняття, структури та еволюції світової валютної системи, історії створення МВФ, механізму фінансування МВФ за напрямами (безпосереднє, поетапне, пільгове, спеціальне), найпоширеніших звинувачень на адресу МВФ та контраргументів фонду, характеристики основних напрямів діяльності МБРР, техніки кредитування МБРР, джерел додаткових фінансових ресурсів МБРР, програми кредитування МБРР в Україні, історії створення, організаційної структури, напрямів фінансової підтримки ЄБРР країн Східної Європи.

3. Підготувати відповіді на контрольні запитання для перевірки знань

1. Які зобов'язання бере на себе країна, вступаючи до Міжнародного валютного фонду (МВФ)?
2. Як визначається розмір квоти країни і яким чином він впливає надалі на співробітництво країни з МВФ?
3. Назвіть історичні умови та послідовність створення МВФ.
4. Наведіть найпоширеніші звинувачення на адресу МВФ з боку країн-одержувачів допомоги.
5. З чим пов'язано виникнення такої форми діяльності МВФ, як інспектування?
6. З чого складається дохід МВФ та яка існує структура зборів в Фонді?
7. За допомогою яких механізмів здійснюється безпосереднє фінансування?
8. Які організації входять до складу групи Світового банку?
9. Надайте характеристику видів кредитів, що надає Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР).
10. Визначте основні вимоги до країн, що вступають до МБРР.
11. Дайте характеристику основним напрямам діяльності МБРР.
12. Що Вам відомо про діяльність Світового банку в Україні?
13. Які країни можуть отримувати кредити у Міжнародній асоціації розвитку (МАР)?
14. На яких умовах МАР здійснює кредитування?
15. Назвіть характерні риси Міжнародної фінансової корпорації (МФК) щодо позик.

16. Чи має право МФК надавати технічну допомогу країнам-членам крім заохочення приватних капіталовкладень у виробничу сферу?

17. Визначте функції, що виконує Багатостороннє агентство з гарантування інвестицій (БАГІ). Яка є основною?

18. З якими ризиками пов'язані гарантії від втрат, що пропонує БАГІ?

19. Охарактеризуйте основні напрями діяльності Міжнародного центру з урегулювання інвестиційних спорів.

20. Визначте спільні цілі фінансування Регіональних банків розвитку та Світового банку.

21. Що є джерелом формування ресурсів для діяльності регіональних банків розвитку?

22. Які банки у Європейському регіоні посідають основне місце?

23. Які країни згідно статуту МБРР можуть бути членами Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР)?

24. Визначте цілі та функції ЄБРР відповідно установчих документів.

25. Яким чином розподіляються квоти країн-членів?

26. В чому полягає суттєва відмінність ЄБРР від інших регіональних банків розвитку?

27. Охарактеризуйте діяльність Європейського інвестиційного банку в Європейському регіоні.

28. Визначте мету створення Чорноморського банку торгівлі і розвитку.

29. Які напрями передбачає стратегія ЧБТР щодо країн-членів?

30. Яким країнам належить провідна роль у Міжнародному банку розрахунків (МБР)?

31. В якій валюті ведеться баланс МБР?

32. Назвіть комітети, за допомогою яких МБР здійснює регулювання міжнародних розрахунків.

33. Які комітети здійснюють розробку нормативних документів з банківського нагляду?

34. Які операції виконує МБР?

35. Чи має право МБР надавати технічну допомогу центральним банкам країн-членів?

36. В чому полягає діяльність Паризького клубу?

37. Визначте умови, на яких реструктуруються Паризьким клубом борги країн, що розвиваються.

38. Які заходи передбачені Лондонським клубом кредиторів щодо реструктуризації боргів?

4. Обрати правильну відповідь

1. В якій міжнародній організації здійснюється принцип «одна країна-один голос»?

- 1) МВФ
- 2) Світова організація торгівлі
- 3) МБРР
- 4) МТП

2. Якій групі країн надає допомогу МВФ?

- 1) Розвинутим
- 2) Що розвиваються
- 3) З перехідною економікою
- 4) Усім країнам-членам фонду

3. Де знаходиться штаб-квартира МВФ ?

- 1) Вашингтон
- 2) Женева
- 3) Париж
- 4) Токіо

4. На якій світовій валютній конференції створено МВФ ?

- 1) Паризькій
- 2) Генуезькій
- 3) Бреттон-Вудській
- 4) Ямайській

5. З джерел фінансових коштів МВФ назвіть головний:

- 1) Банк міжнародних розрахунків
- 2) Центральні банки окремих країн
- 3) «Група десяти»
- 4) Внески країн-членів

6. Яка із сфер діяльності є традиційною для МВФ ?

- 1) Сфера економічної політики
- 2) Індивідуальні проекти
- 3) Економічна допомога
- 4) Всі відповіді вірні

7. Яка з міжнародних організацій контролює і регулює платіжні баланси країн світу і сприяє досягненню міжнародної монетарної стабільності?

- 1) МВФ
- 2) Світовий банк
- 3) МБРР
- 4) СОТ

8. Чи вірно, що діяльність МВФ здійснюється через контроль за додержанням міжнародних договорів у валютній сфері, сприяння створенню багатосторонньої системи валютних розрахунків ?

- 1) Так
- 2) Ні
- 3) За домовленістю сторін
- 4) Немає вірної відповіді

9. Яка міжнародна організація надає країнам короткострокові кредити для вирівнювання платіжних балансів?

- 1) Світовий банк
- 2) МВФ
- 3) МБРР
- 4) СОТ

10. Яка міжнародна організація сприяє реконструкції і розвитку економіки країн-членів, надає технічну допомогу і позики для розвитку виробництва, сприяє розвитку міжнародної торгівлі, підтриманню рівноваги платіжних балансів?

- 1) МБРР
- 2) МФК
- 3) БАГІ
- 4) МАР

11. Який орган є вищим у системі управління Світового банку і МВФ?

- 1) Директорат
- 2) Рада управляючих
- 3) Секретаріат
- 4) Президент

12. Хто керує практичною діяльністю Світового банку і МВФ в міжсесійний період?

- 1) Директорат
- 2) Рада управляючих
- 3) Секретаріат
- 4) Президент

13. Кому належать адміністративні робочі функції в системі органів управління МВФ і МБРР?

- 1) Директорату
- 2) Раді управляючих
- 3) Секретаріату
- 4) Президенту

14. Який характер має голосування в МВФ і Світовому банку?

- 1) Звичайне
- 2) Зважене
- 3) Відповіді 1) і 2) вірні
- 4) Немає вірної відповіді

15. До структури якої міжнародної організації, що здійснює валютне регулювання, входять МБРР, МФК, БАГІ, МАР?

- 1) МВФ
- 2) Світовий банк
- 3) СОТ
- 4) МТП

16. Чи можуть країни, які не є членами МВФ, входити до МБРР?

- 1) Так
- 2) Ні
- 3) За домовленістю

4) Немає вірної відповіді

17. В якому році створено МБРР ?

1) 1988

2) 1944

3) 1956

4) 1960

18. В якому році створено МАР ?

1) 1988

2) 1944

3) 1966

4) 1960

19. В якому році створено МФК ?

1) 1988

2) 1944

3) 1956

4) 1960

20. В якому році створено БАГІ?

1) 1988

2) 1944

3) 1956

4) 1960

21. Діяльність якого філіалу Світового банку спрямована на захист інвесторів від некомерційних ризиків ?

1) БАГІ

2) МФК

3) МАР

4) МБРР

22. Який філіал Світового банку надає безпроцентні позики найбільш біднішим країнам світу ?

1) БАГІ

2) МФК

3) МАР

4) МБРР

23. Який філіал Світового банку надає позики на розвиток приватного підприємництва в країнах, що розвиваються ?

1) БАГІ

2) МФК

3) МАР

4) МБРР

24. Де знаходиться штаб-квартира Світового банку ?

1) Вашингтон

2) Женева

3) Париж

4) Токіо

25. Де знаходиться штаб-квартира БАГІ ?

1) Вашингтон

- 2) Женева
 - 3) Париж
 - 4) Токіо
26. Де знаходиться штаб-квартира МАР ?
- 1) Вашингтон
 - 2) Женева
 - 3) Париж
 - 4) Токіо
27. Де знаходиться штаб-квартира МФК?
- 1) Вашингтон
 - 2) Женева
 - 3) Париж
 - 4) Токіо
28. Громадянином якої країни може бути Президент МБРР ?
- 1) Японії
 - 2) Німеччини
 - 3) Франції
 - 4) США
29. На якій світовій валютній конференції створено МБРР ?
- 1) Паризькій
 - 2) Генуезькій
 - 3) Бреттон-Вудській
 - 4) Ямайській
30. З якою міжнародною організацією проводяться сумісно сесії МБРР?
- 1) МАР
 - 2) МФК
 - 3) БАГІ
 - 4) МВФ
31. З якою періодичністю засідає Рада управляючих МБРР ?
- 1) 2 рази на рік
 - 2) 1 раз на рік
 - 3) 1 раз на 2 роки
 - 4) Кожний квартал
32. Яка із структур Світового банку захищає інвесторів від таких некомерційних ризиків, як війна або націоналізація ?
- 1) МАР
 - 2) МФК
 - 3) БАГІ
 - 4) МЦРІС
33. Яка із структур Світового банку надає консультативні послуги на рівні урядів, допомагаючи їм знайти шляхи залучення приватних інвестицій в економіку ?
- 1) МАР
 - 2) МФК
 - 3) БАГІ
 - 4) МЦРІС

34. Яка із структур Світового банку надає позики без урядових гарантій?

- 1) МАР
- 2) МФК
- 3) БАГІ
- 4) МЦРІС

35. Що забезпечує зважене голосування в МБРР ?

- 1) Рівність країн-членів
- 2) Домінуюче становище розвинутих країн
- 3) Можливість отримання кредитів
- 4) Всі відповіді вірні

36. Чим забезпечується домінуюче становище розвинутих країн в МБРР?

- 1) Квотою країн-членів
- 2) Зваженим голосуванням
- 3) Макроекономічними показниками розвитку країни
- 4) Всі відповіді вірні

37. Якій групі країн збільшив свої кредити МБРР з 90-х рр. XX ст.?

- 1) Промислово розвинутих
- 2) Країнам, що розвиваються
- 3) НІК
- 4) Новим незалежним державам

38. В який регіон було направлено перші позики Світового банку?

- 1) Західна Європа
- 2) Африка
- 3) Латинська Америка
- 4) Карибський басейн

39. Яка з міжнародних організацій здійснює моніторинг договорів країн з купівлі-продажу іноземної валюти для фінансування імпорту?

- 1) МБРР
- 2) МВФ
- 3) МФК
- 4) МАР

40. Членство в якій міжнародній організації є передумовою для вступу до Світового банку ?

- 1) МФК
- 2) МАР
- 3) БАГІ
- 4) МВФ

41. Яка з міжнародних кредитних організацій надає кредити на 15-20 років з граційним періодом в 5 років ?

- 1) МАР
- 2) МФК
- 3) БАГІ
- 4) МБРР

42. Яка з міжнародних кредитних організацій надає кредити на 35-40 років з граційним періодом в 10 років ?

- 1) МАР
- 2) МФК
- 3) БАГІ
- 4) МБРР

43. Яка з міжнародних кредитних організацій надає кредити на 3-15 років без урядових гарантій ?

- 1) МАР
- 2) МФК
- 3) БАГІ
- 4) МБРР

44. За яким показником обчислюються квоти країни-члена МВФ?

- 1) Валовий національний продукт на душу населення
- 2) Частка в капіталі організації
- 3) Обсяг міжнародної торгівлі
- 4) Всі відповіді вірні

45. Яка квота США в капіталі МВФ ?

- 1) 17,7%
- 2) 0,68%
- 3) 5,5%
- 4) 4,9%

46. Яка квота ФРН і Японії в капіталі МВФ ?

- 1) 17,7%
- 2) 0,68%
- 3) 5,5%
- 4) 4,9%

47. Яка квота Франції і Великобританії в капіталі МВФ ?

- 1) 17,7%
- 2) 0,68%
- 3) 5,5%
- 4) 4,9%

48. В якому році створено Європейський банк реконструкції та розвитку?

- 1) 1944
- 2) 1956
- 3) 1990
- 4) 1947

49. Де знаходиться штаб-квартира ЄБРР ?

- 1) Париж
- 2) Вашингтон
- 3) Токіо
- 4) Лондон

50. В розподілі капіталу ЄБРР вкажіть частку країн ЄС:

- 1) 13%
- 2) 11%

3) 51%

4) 24%

51. Які з банків надають країнам, що розвиваються кредити на термін до 40 років за ставками 1-4 % річних ?

1) ЄБРР

2) Європейський інвестиційний банк

3) Регіональні банки розвитку

4) Банк міжнародних розрахунків

52. Вкажіть основну функцію Банку міжнародних розрахунків:

1) Надання кредитів країнам, що розвиваються

2) Регулювання міжнародних фінансових розрахунків

3) Сприяння співробітництву між Центральними банками країн-членів

4) Всі відповіді вірні

53. Позики якої міжнародної фінансової організації спрямовані в основному на запобігання банкрутства країн, які мають великі борги?

1) МВФ

2) Світовий банк

3) «Група десяти»

4) Лондонський клуб

54. В розподілі капіталу ЄБРР вкажіть частку країн ЄС:

5) 13%

6) 11%

7) 51%

8) 24%

55. В розподілі капіталу ЄБРР вкажіть частку неєвропейських країн:

1) 13%

2) 11 %

3) 51 %

4) 24%

Тема 8

Участь України в міжнародних організаціях

Анотація

Співпраця України з міжнародними організаціями глобального типу. Участь України в ООН. Діяльність організацій та установ ООН в Україні. Україна і міжнародні організації з регулювання світової торгівлі. Процес приєднання України до СОТ. Проблеми адаптації економіки та законодавства України до вимог СОТ. Пріоритетні напрями взаємодії України з міжнародними валютно-кредитними організаціями. Україна в МВФ: економічна співпраця. Програми діяльності МБРР в Україні. Україна та ЄБРР: реалії та перспективи.

Україна та ЄС: етапи приєднання та стратегія розвитку співробітництва. Співробітництво з міждержавними організаціями: ЦСІ, ОЧЕС, ГУАМ, СНД, РДБМ, ЄврАзЕС.

Навчальні завдання:

- вивчити особливості співробітництва України та Організації Об'єднаних Націй в історичному і сучасному аспектах;
- ознайомитись зі співробітництвом України з міжнародними організаціями з регулювання міжнародної торгівлі;
- дослідити основні напрями співробітництва України з міжнародними валютно-фінансовими і кредитними організаціями.
- визначити головні напрями співробітництва України з основними регіональними міждержавними організаціями.

Форми контролю:

- 1) тестування;
- 2) усне чи письмове опитування;
- 3) схематичне зображення матеріалу.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Скласти опорний конспект лекцій за темою згідно структури:

1. Співпраця України з міжнародними організаціями глобального типу: України та ООН
2. Україна і міжнародні організації з регулювання світової торгівлі.
3. Співробітництво України з міжнародними фінансовими організаціями.
4. Пріоритетні напрями взаємодії України з міжнародними регіональними організаціями.

2. Самостійне вивчення питань щодо програм надання допомоги Україні з боку ЄС, стратегією інтеграції України до ЄС, результатами участі України в ООН, проблемами та перспективами участі України у системі ГАТТ/ВТО, напрямками економічної співпраці України з МВФ, програми діяльності МБРР в Україні, переліком затверджених проєктів ЄБРР в Україні.

3. Підготувати відповіді на контрольні запитання для перевірки знань

1. Визначте напрямки стратегії інтеграції України до ЄС.
2. Який документ складає правову основу співробітництва України та ЄС? У чому полягає його суть?
3. В чому полягає сутність Концепції розвитку відносин України з країнами СНД?
4. Охарактеризуйте участь України в роботі головних, допоміжних органів ООН та спеціалізованих і автономних організаціях ООН.
5. Якою діяльністю займаються органи та установи ООН в Україні?
6. Обґрунтуйте проблеми приєднання України до СОТ.
7. Яку допомогу, крім фінансової, отримує Україна від МВФ?
8. Розкрийте реалії та перспективи співробітництва України з МВФ.
9. Що Вам відомо про діяльність установ Світового банку в Україні?
10. Визначте стратегічні напрями діяльності ЄБРР в Україні.

4. Обрати правильну відповідь

1. *Вкажіть групу міжнародних організацій, де членом є Україна:*
 - 1) МВФ, Світовий банк, ЄБРР
 - 2) МВФ, ГАТТ/СОТ, ЄБРР
 - 3) МВФ, МОП, ФАО, ГАТТ/СОТ
 - 4) МВФ, ВОІВ, ІКАО, ГАТТ/СОТ
2. *Який з аспектів значення зовнішньої торгівлі України обумовлює вихід України на світовий ринок ?*
 - 1) Джерело надходження іноземної валюти в Україну
 - 2) Фактор інтеграції України у світове господарство і МЕВ
 - 3) Фактор подолання економічної кризи
 - 4) Невід'ємна частина національної економіки
3. *Який з аспектів значення зовнішньої торгівлі України характеризує розвиток її валютної сфери ?*
 - 1) Джерело надходження іноземної валюти в Україну
 - 2) Фактор інтеграції України у світове господарство і МЕВ
 - 3) Фактор подолання економічної кризи
 - 4) Невід'ємна частина національної економіки
4. *Експортна квота України близька до показників:*
 - 1) США
 - 2) Японії
 - 3) Франції і Великобританії
 - 4) Німеччини
5. *В якому році Україну прийнято до МВФ та Світового банку ?*
 - 1) 1988
 - 2) 1960

3) 1992

4) 1956

6. Яка квота України в капіталі МВФ ?

1) 17,7%

2) 0,68%

3) 5,5%

4) 13,2%

7. З факторів, які перешкоджають входженню України до світової економіки, назвіть внутрішні:

1) Суперечності регіонального характеру

2) Складності діалогів з міжнародними фінансовими організаціями

3) Не визначені напрями і механізм структурної перебудови народного господарства

4) Не вирішені питання безпеки у сфері зовнішньоекономічної діяльності

8. З факторів, які перешкоджають входженню України до світової економіки, назвіть зовнішні:

1) Суперечності регіонального характеру

2) Складності діалогів з міжнародними фінансовими організаціями

3) Не визначені напрями і механізм структурної перебудови народного господарства

4) Не вирішені питання безпеки у сфері зовнішньоекономічної діяльності

9. У механізмі реалізації конкурентних переваг України у світовому просторі назвіть перший рівень:

1) Стабілізація і нарощування виробництва

2) Залучення іноземного капіталу

3) Створення високих технологій

4) Насичення і підвищення якості товарів на внутрішньому ринку, створення конкурентного середовища

10. У механізмі реалізації конкурентних переваг України у світовому просторі назвіть другий рівень:

1) Стабілізація і нарощування виробництва

2) Залучення іноземного капіталу

3) Створення високих технологій

4) Насичення і підвищення якості товарів на внутрішньому ринку, створення конкурентного середовища

11. У механізмі реалізації конкурентних переваг України у світовому просторі назвіть третій рівень:

1) Стабілізація і нарощування виробництва

2) Залучення іноземного капіталу

3) Створення високих технологій

4) Насичення і підвищення якості товарів на внутрішньому ринку, створення конкурентного середовища

12. У механізмі реалізації конкурентних переваг України у світовому просторі назвіть четвертий рівень:

- 1) Стабілізація і нарощування виробництва
- 2) Залучення іноземного капіталу
- 3) Створення високих технологій
- 4) Насичення і підвищення якості товарів на внутрішньому ринку, створення конкурентного середовища

13. Назвіть умови розвитку міжнародних економічних відносин України:

1) Виникнення нових держав, поява нових регіональних економічних центрів сили

- 2) Перехід від конфронтації до співробітництва
- 3) Геополітичне положення, багаті ресурси
- 4) Значний економічний і науково-технічний потенціал

14. Назвіть фактори розвитку МЄВ України:

1) Виникнення нових держав, поява нових регіональних економічних центрів сили

- 2) Перехід від конфронтації до співробітництва
- 3) Геополітичне положення, багаті ресурси
- 4) Значніший економічний і науково-технічний потенціал

15. Вкажіть перший рівень реалізації національних економічних інтересів України:

- 1) Розвиток двосторонніх міждержавних відносин
- 2) Розширення участі в Європейському Союзі
- 3) Співробітництво в рамках СНД
- 4) Членство в ООН та інших міжнародних організаціях

16. Вкажіть другий рівень реалізації національних економічних інтересів України:

- 1) Розвиток двосторонніх міждержавних відносин
- 2) Розширення участі в Європейському Союзі
- 3) Співробітництво в рамках СНД
- 4) Членство в ООН та інших міжнародних організаціях

17. Вкажіть третій рівень реалізації національних економічних інтересів України:

- 1) Розвиток двосторонніх міждержавних відносин
- 2) Розширення участі в Європейському Союзі
- 3) Співробітництво в рамках СНД
- 4) Членство в ООН та інших міжнародних організаціях

18. Вкажіть четвертий рівень реалізації національних економічних інтересів України:

- 1) Розвиток двосторонніх міждержавних відносин
- 2) Розширення участі в Європейському Союзі
- 3) Співробітництво в рамках СНД
- 4) Членство в ООН та інших міжнародних організаціях

19. У розвитку двосторонніх міждержавних економічних відносин назвіть пріоритетний напрям:

- 1) Країни, що розвиваються
- 2) Країни ЄС, США, Японія
- 3) Прикордонні країни (Росія, Східна Європа)

4) Китай

20. Назвіть пріоритетний напрям участі України в Європейській економічній інтеграції:

- 1) Європейський Союз, ЦЄІ, Карпатський єврорегіон
- 2) Рада держав Балтійського моря
- 3) Європейська асоціація вільної торгівлі
- 4) Всі відповіді вірні

21. Членство України в ООН забезпечує:

- 1) Технічну і фінансову допомогу
- 2) Підвищення ролі України у світі
- 3) Інформацію, експертні послуги
- 4) Усі з названих переваг

22. У співробітництві України в рамках СНД назвіть фактор інтеграції:

- 1) Економічна взаємодія
- 2) Неучасть у наднаціональних органах
- 3) Спільні програми
- 4) Немає вірної відповіді

23. У співробітництві України в рамках СНД назвіть фактор дезінтеграції:

- 1) Економічна взаємодія
- 2) Неучасть у наднаціональних органах
- 3) Спільні програми
- 4) Немає вірної відповіді

24. У регіональній структурі експорту України з країнами СНД і Балтії

перше місце посідає:

- 1) Туркменістан
- 2) Білорусь
- 3) Молдова
- 4) Росія

25. У чому полягає головна проблема розвитку зовнішньої торгівлі України?

- 1) В експорті сировини
- 2) В недостатньому експорті товарів та технологій
- 3) Обидві відповіді вірні
- 4) Немає вірної відповіді

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Завдання призначено для перевірки теоретичних знань студентів щодо механізму функціонування міжнародних організацій і спроможності застосувати їх на практиці.

Використовуючи ресурси Internet розробити проект створення міжнародної організації. Для виконання завдання необхідно:

- 1) повторити матеріал тем 1-4;
- 2) створити концепцію нової міжнародної організації (назва, сфера діяльності тощо);
- 3) визначити цілі і завдання організації, організаційну структуру, функції та форми діяльності, а також усі елементи внутрішнього і зовнішнього права;
- 4) оформити проект письмово відповідно до вимог написання курсових робіт і рефератів (титульний лист, зміст-план, текст проекту згідно з планом, література, нумерація сторінок тощо);
- 5) скласти перелік міжнародних міждержавних або недержавних організацій економічного спрямування (не менше 5-ти), що мають власні сайти в Internet. По кожній з них вказати: назву, склад членів, рік створення, мету, напрями діяльності, адресу в Internet тощо. Оформити письмово як додаток до проекту створення міжнародної організації.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ СТУДЕНТІВ

Варіант 1

I. Дати письмові відповіді на питання:

1. Визначте елементи і рівні механізму регулювання МЕВ.
2. Назвіть види міжнародних неурядових організацій і визначте найвпливовіші з них на сьогодні.
3. Визначте місце і роль міждержавних валютно-кредитних організацій в системі інституціональних структур регулювання світової економіки та світогосподарських зв'язків.

II. Тестові завдання – обрати вірну відповідь:

1. З означених основних учасників і організаторів інтеграційного процесу назвіть головний:

- 1) Партії
- 2) ТНК
- 3) Держави
- 4) Консолідація

2. З означених груп міжнародних організацій вибрати ту, що є переважною за чисельністю:

- 1) Міжурядові
- 2) Неурядові
- 3) Змішані
- 4) Міжнародні

3. З спеціалізованих організацій ООН назвати Міжнародну організацію праці:

- 1) ЮНЕСКО
- 2) ВОІВ
- 3) ЮНЦДО
- 4) МОП

4. Який філіал Світового банку надає безпроцентні позики найбіднішим країнам світу?

- 1) БАГІ
- 2) МФК
- 3) МАР
- 4) МБРР

5. МФК надає кредити:

- 1) На 35-40 років з граційним періодом в 10 років
- 2) На 15-20 років з граційним періодом в 5 років
- 3) На 3-15 років без урядових гарантій
- 4) На 5-10 років без урядових гарантій

Варіант 2

I. Дати письмові відповіді на питання:

1. Дайте загальну характеристику основним стадіям виникнення та розвитку міжнародних організацій.
2. Обґрунтуйте шляхи вдосконалення механізму співробітництва між неурядовими та міждержавними організаціями.
3. Розкрийте реалії та перспективи співробітництва України з МВФ.

II. Тестові завдання – обрати вірну відповідь:

1. Назвіть об'єктивну основу економічної інтеграції
 - 1) Регіональний характер економічної цілісності світового господарства та інтернаціоналізація господарського життя
 - 2) Міжнародний поділ праці
 - 3) НТР
 - 4) ТНК
2. Із зазначених груп вкажіть міжнародні організації за рівнем:
 - 1) Постійні, тимчасові
 - 2) Глобальні, регіональні, субрегіональні
 - 3) Урядові, неурядові, змішані
 - 4) Універсальні, спеціальні
3. З перерахованих груп галузевих міжнародних організацій вказати міжнародні організації з регулювання міжнародної торгівлі:
 - 1) МВФ, МБРР
 - 2) ГАТТ/СОТ, ЮНКТАД
 - 3) УПЕБ, ФАСАЗ
 - 4) МОП, МВФ
4. Який філіал Світового банку надає позики на розвиток приватного підприємництва в країнах, що розвиваються?
 - 1) БАГІ
 - 2) МФК
 - 3) МАР
 - 4) МБРР
5. Яка з міжнародних організацій контролює і регулює платіжні баланси країн світу і сприяє досягненню міжнародної монетарної стабільності?
 - 1) МВФ
 - 2) Світовий банк
 - 3) ЄБРР
 - 4) МЦУІС

Варіант 3

І. Дати письмові відповіді на питання:

1. Визначте риси сучасного етапу розвитку міжнародних організацій.
2. Визначте роль ОЕСР у міжнародному співробітництві.
3. Що Вам відомо про діяльність Світового банку в Україні?

ІІ. Тестові завдання – обрати вірну відповідь:

1. Що зумовлює регіональний характер інтеграційних процесів?
 - 1) Різні рівні економічної цілісності світового господарства
 - 2) Міжнародний поділ праці
 - 3) ТНК
 - 4) Однакові рівні
2. З груп міжнародних організацій вкажіть ті з них, що виділені за часом чинності:
 - 1) Постійні, тимчасові
 - 2) Глобальні, регіональні, субрегіональні
 - 3) Урядові, неурядові, змішані
 - 4) Універсальні, спеціальні
3. В якій сфері МЕВ здійснюють регулювання МВФ та МБРР?
 - 1) Валютній
 - 2) Торговельній
 - 3) Галузевій
 - 4) Трудовій

4. Де знаходиться штаб-квартира Світового банку ?
 - 1) Вашингтон
 - 2) Женева
 - 3) Париж
 - 4) Токіо
5. Який орган є вищим у системі управління Світового банку і МВФ?
 - 1) Директорат
 - 2) Рада управляючих
 - 3) Секретаріат
 - 4) Робочі комісії

Варіант 4

I. Дати письмові відповіді на питання:

1. Обґрунтуйте динаміку створення міжнародних організацій та зробіть прогноз щодо їх кількості.
2. Визначте напрямки стратегії інтеграції України до ЄС.
3. Які країни та на яких умовах можуть отримувати кредити у Міжнародної асоціації розвитку (МАР)?

II. Тестові завдання – обрати вірну відповідь:

1. З означених регіонів інтенсивного розвитку економічної інтеграції назвіть той, де інтеграційні процеси виявилися вперше у світі:
 - 1) Західна Європа
 - 2) Північна Америка
 - 3) Азійсько-Тихоокеанський регіон
 - 4) Африканський регіон
2. З організаційних норм діяльності міжнародних організацій вкажіть засіб:
 - 1) Статут
 - 2) Суверенітет держав
 - 3) Консенсус
 - 4) Договір
3. В якій сфері МЕВ здійснює регулювання МОП?
 - 1) Валютній
 - 2) Торговельний
 - 3) Галузевий
 - 4) Трудовий
4. Де знаходиться штаб-квартира МВФ ?
 - 1) Вашингтон
 - 2) Женева
 - 3) Париж
 - 4) Токіо
5. Хто керує практичною діяльністю Світового банку і МВФ в міжсесійний період?
 - 1) Директорат
 - 2) Рада управляючих
 - 3) Секретаріат
 - 4) Робочі комісії

Варіант 5

I. Дати письмові відповіді на питання:

1. Обміркуйте, чому найменша кількість міждержавних організацій створена в Азії, Африці та Латинській Америці.
2. Обґрунтуйте, чому ЄАВТ – унікальне явище на Європейському просторі?
3. Як визначається розмір квоти країни і яким чином він впливає надалі на співробітництво країни з МВФ?

II. Тестові завдання – обрати вірну відповідь:

1. З означених регіонів інтенсивного розвитку економічної інтеграції назвіть той, що є регіоном економічної інтеграції країн, що розвиваються:

- 1) Західна Європа
- 2) Північна Америка
- 3) Азійсько-Тихоокеанський регіон
- 4) Африканський регіон

2. З організаційних норм діяльності міжнародних організацій вкажіть основний принцип:

- 1) Статут
- 2) Суверенітет держав
- 3) Консенсус
- 4) Договір

3. В якій сфері МЕВ здійснюють регулювання ГАТТ/СОТ і ЮНКТАД?

- 1) Валютній
- 2) Торговельний
- 3) Галузевий
- 4) Трудовий

4. Громадянином якої країни може бути Президент МБРР ?

- 1) Японії
- 2) Німеччини
- 3) Франції
- 4) США

5. Кому належать адміністративні робочі функції в системі органів управління МВФ і МБРР ?

- 1) Директорату
- 2) Раді управляючих
- 3) Секретаріату
- 4) Робочим комісіям

Варіант 6

I. Дати письмові відповіді на питання:

1. Чим пояснюється зростаючий вплив міжнародних організацій на розвиток світової економіки.
2. В чому полягає асиметричний характер НАФТА?
3. Яким країнам належить провідна роль у Міжнародному банку розрахунків (МБР)?

II. Тестові завдання – обрати вірну відповідь:

1. Вкажіть саме економічну ціль міжнародної економічної інтеграції

- 1) Насичення ринку товарами
- 2) Можливість регулювання соціально-економічних процесів на регіональному

рівні

- 3) Досягнення найбільш високої ефективності виробництва
- 4) Забезпечення політичної консолідації та міжнародної воєнної безпеки
2. Що є основою створення міжнародних організацій?
 - 1) Статут
 - 2) Суверенітет держав
 - 3) Консенсус
 - 4) Договір
3. Вкажіть ту групу, в якій усі міжнародні організації не входять до системи ООН:
 - 1) «Велика сімка», «Паризький клуб», МОП
 - 2) ОЕСР, «Паризький клуб», ГАТТ/СОТ
 - 3) ГАТТ/СОТ, КОКОМ, ФАО
 - 4) ОЕСР, «Паризький клуб», ЮНЕСКО
4. На якій світовій валютній Конференції створено МБРР ?
 - 1) Паризькій
 - 2) Генуезькій
 - 3) Бреттон-Вудській
 - 4) Ямайській
5. За яким показником обчислюються квоти країни-члена МВФ ?
 - 1) Валовий національний продукт на душу населення
 - 2) Частка в капіталі організації
 - 3) Частка країни у світовій торгівлі
 - 4) Обсяг зовнішньої торгівлі на душу населення

Варіант 7

І. Дати письмові відповіді на питання:

1. У чому полягає особливість статусу і діяльності організацій, що належать до групи спеціалізованих установ ООН?
2. Яку роль відіграє організація країн – експортерів нафти (ОПЕК) в регулюванні міжнародної торгівлі нафтою?
3. Як визначається розмір квоти країни і яким чином він впливає надалі на співробітництво країни з МВФ?

ІІ. Тестові завдання – обрати вірну відповідь:

1. Яка ціль міжнародної економічної інтеграції зумовлює мирне співіснування країн і народів?

- 1) Насичення ринку товарами
- 2) Можливість регулювання соціально-економічних процесів на регіональному рівні
- 3) Досягнення найбільш високої ефективності виробництва
- 4) Забезпечення політичної консолідації та міжнародної військової безпеки

2. До якої групи спеціальних механізмів управління міжнародними організаціями належать сесії і конференції?

- 1) Головні
- 2) Допоміжні
- 3) Робітничі
- 4) Консультативні

3. Яка з міжнародних організацій, що не входить до системи ООН, відіграє найбільшу роль у регулюванні МЕВ?

- 1) «Паризький клуб»
- 2) «Велика сімка»

- 3) «Лондонський клуб»
- 4) ОЕСР
4. На якій світовій валютній конференції створено МВФ ?
 - 1) Паризький
 - 2) Генуезький
 - 3) Бреттон-Вудський
 - 4) Ямайський
5. Яка квота України в капіталі МВФ ?
 - 1) 17,7%
 - 2) 0,69%
 - 3) 5,5%
 - 4) 4,9%

Варіант 8

І. Дати письмові відповіді на питання:

1. Надайте характеристику проектів реформування системи ООН.
2. Чому, на Вашу думку, Україна намагається поглибити співробітництво з країнами Співдружності незалежних держав (СНД)?
3. В чому полягає діяльність Паризького клубу?

ІІ. Тестові завдання – обрати вірну відповідь:

1. Який вклад до Північноамериканської інтеграції вносить США?
 - 1) Технологія і капітал
 - 2) Робоча сила
 - 3) Природні ресурси
 - 4) Матеріальні ресурси
2. До якої групи спеціальних механізмів управління міжнародними організаціями належить діяльність секретаріатів?
 - 1) Головні
 - 2) Допоміжні
 - 3) Робітничі
 - 4) Консультативні
3. Яка з означених міжнародних організацій є організацією країн-кредиторів?
 - 1) «Паризький клуб»
 - 2) «Велика сімка»
 - 3) «Лондонський клуб»
 - 4) ОЕСР
4. З якою міжнародною організацією проводяться сумісно сесії МБРР?
 - 1) МАР
 - 2) МФК
 - 3) БАГІ
 - 4) МВФ
5. Які з банків надають країнам, що розвиваються кредити на термін до 40 років за ставками 1-4% річних ?
 - 1) ЄБРР
 - 2) Європейський інвестиційний банк
 - 3) Регіональні банки розвитку
 - 4) Банк міжнародних розрахунків

Варіант 9

I. Дати письмові відповіді на питання:

1. Визначте місце і роль ООН у системі міжнародного економічного співробітництва.
2. В чому полягають труднощі поступової інтеграції країн в СНД за зразком Європейського співтовариства?
3. Визначте міжнародні товарні організації, що відіграють важливу роль на окремих світових товарних ринках.

II. Тестові завдання – обрати вірну відповідь:

1. Який вклад до Північноамериканської інтеграції вносить Канада?
 - 1) Технологія і капітал
 - 2) Робоча сила
 - 3) Природні ресурси
 - 4) Матеріальні ресурси
2. До якої групи спеціальних механізмів управління міжнародними організаціями належить діяльність комісій і комітетів ЕКОСОП?
 - 1) Головні
 - 2) Допоміжні
 - 3) Робітничі
 - 4) Консультативні
3. Яка з означених міжнародних організацій є групою комерційних банків-кредиторів?
 - 1) «Паризький клуб»
 - 2) «Велика сімка»
 - 3) «Лондонський клуб»
 - 4) ОЕСР
4. З якою періодичністю засідає Рада управляючих МБРР?
 - 1) рази на рік
 - 2) 1 раз на рік
 - 3) 1 раз на 2 роки
 - 4) рази на рік
5. Вкажіть основну функцію Банку міжнародних розрахунків :
 - 1) Надання кредитів країнам, що розвиваються
 - 2) Регулювання міжнародних фінансових розрахунків
 - 3) Сприяння співробітництву між Центральними банками країн-членів
 - 4) Надання кредитів країнам-членам

Варіант 10

I. Дати письмові відповіді на питання:

1. Визначте основні напрями співробітництва України та ООН і її участі в діяльності організації.
2. В чому полягає сутність Концепції розвитку відносин України з країнами СНД?
3. Який існує механізм приєднання країн до системи ГАТТ/СОТ?

II. Тестові завдання – обрати вірну відповідь:

1. Який вклад до Північноамериканської інтеграції вносить Мексика?
 - 1) Технологія і капітал
 - 2) Робоча сила
 - 3) Природні ресурси

- 4) Матеріальні ресурси
2. Які з органів ООН належать до головних?
 - 1) Генеральна Асамблея ООН, Секретаріат, Міжнародний суд, ЕКОСОП, Рада безпеки, Рада з опіки
 - 2) ЮНСПРАЛ, СОТ, ОПЕК
 - 3) ЮНЕСКО, ЮНКТАД, МВФ
 - 4) Регіональні та функціональні комісії, постійні комітети, експертні органи
3. Яка з означених міжнародних організацій і груп країн є організацією розвинених країн, створених на заміну Організації європейського економічного співробітництва?
 - 1) «Паризький клуб»
 - 2) «Велика сімка»
 - 3) «Лондонський клуб»
 - 4) ОЕСР
4. Яка із структур Світового банку надає позики без урядових гарантій?
 - 1) МАР
 - 2) МФК
 - 3) БАГІ
 - 4) МЦУІС
5. Який рівень регулювання міжнародної торгівлі забезпечують міжнародні організації?
 - 1) Регіональний
 - 2) Інтернаціональний
 - 3) Національний
 - 4) Галузевий

Варіант 11

І. Дати письмові відповіді на питання:

1. Назвіть характерні риси країн Асоціації держав Південно-Східної Азії (АСЕАН) щодо зовнішньої торгівлі.
2. Обґрунтуйте проблеми приєднання України до СОТ.
3. Які заходи передбачені Лондонським клубом кредиторів щодо реструктуризації боргів?

ІІ. Тестові завдання – обрати вірну відповідь:

1. Яке з інтеграційних угруповань є найбільшим у Латинській Америці?
 - 1) АТЕС
 - 2) ЛАІ
 - 3) АСЕАН
 - 4) ОПЕК
2. Які з органів ООН належать до інших органів управління в системі ООН?
 - 1) Генеральна Асамблея ООН, Секретаріат, Міжнародний суд, ЕКОСОП, Рада безпеки, Рада з опіки
 - 2) ПРООН, ЮНЕП, ЮНІСЕФ
 - 3) МОП, ФАО, ЮНЕСКО, ЮНКТАД, МВФ
 - 4) Регіональні та функціональні комісії, постійні комітети, експертні органи
3. Яка з міжнародних організацій, регулюючих міжнародну торгівлю, функціонує під егідою ООН?
 - 1) ЮНКТАД
 - 2) КОКОМ
 - 3) ГАТТ/СОТ

- 4) НАФТА
4. Чим забезпечується домінуюче становище розвинутих країн в МБРР?
 - 1) Квотою країн-членів
 - 2) Зваженим голосуванням
 - 3) Рівнем економічного розвитку країни
 - 4) Розміром кредитів, що надаються
 5. Позики якої міжнародної фінансової організації спрямовані в основному на запобігання банкрутства країн, які мають великі борги?
 - 1) МВФ
 - 2) Світовий банк
 - 3) «Група десяти»
 - 4) Лондонський клуб

Варіант 12

І. Дати письмові відповіді на питання:

1. Визначте мету створення та основні завдання Азійсько-Тихоокеанського економічного співробітництва (АТЕС).
2. Які країни та на яких умовах можуть отримувати кредити у Міжнародної асоціації розвитку (МАР)?
3. Що є об'єктом діяльності регіональних галузевих глобально-універсальних інститутів?

ІІ. Тестові завдання – обрати вірну відповідь:

1. До якого з інтеграційних об'єднань входять держави Карибського басейну?
 - 1) КАРКОМ
 - 2) МЕРКОСУР
 - 3) ОПЕК
 - 4) АТЕС
2. Які з органів ООН належать до спеціальних установ ООН?
 - 1) Генеральна Асамблея ООН, Секретаріат, Міжнародний суд, ЕКОСОП, Рада безпеки, Рада з опіки
 - 2) ЮНСІТРАЛ, СОТ, ОПЕК
 - 3) ЮНЕСКО, ЮНКТАД, МВФ
 - 4) Регіональні та функціональні комісії, постійні комітети, експертні органи
3. За правилами якої з організацій, регулюючих торговельні відносини, здійснюється близько 90% міжнародної торгівлі?
 - 1) ЮНКТАД
 - 2) КОКОМ
 - 3) ГАТТ/СОТ
 - 4) НАФТА
4. Якій групі країн збільшив свої кредити МБРР з 90-х рр.?
 - 1) Промислово розвинутих
 - 2) Країнам, що розвиваються
 - 3) Новим незалежним державам
 - 4) НІК
5. В якій міжнародній організації здійснюється принцип «одна країна-один голос»?
 - 1) МВФ
 - 2) СОТ
 - 3) МБРР
 - 4) ОЕСР

Варіант 13

І. Дати письмові відповіді на питання:

1. Визначте основні завдання Латиноамериканської асоціації інтеграції (ЛАІ).
2. Назвіть характерні риси Міжнародної фінансової корпорації (МФК) щодо позик.
3. Які інститути створюють систему міжнародних організацій, що здійснюють координацію і багатостороннє регулювання міждержавних торговельно-економічних відносин?

ІІ. Тестові завдання – обрати вірну відповідь:

1. Які з інтеграційних об'єднань належать до країн з перехідною економікою?
 - 1) СНД, ЧЕС
 - 2) КАРИКОМ, МЕРКОСУР
 - 3) ЛАІ, ЛАЕС
 - 4) НАФТА, ОПЕК
2. Який з напрямів економічної діяльності ООН здійснює ЕКОСОП?
 - 1) Загальноекономічний
 - 2) Регіональний
 - 3) Діяльність спеціалізованих установ
 - 4) Національний
3. Яка з міжнародних організацій називається «Клуб багатих країн»?
 - 1) «Велика сімка»
 - 2) ОЕСР
 - 3) «Група десяти»
 - 4) Міжнародна торговельна палата
4. Яка із структур Світового банку надає консультативні послуги на рівні урядів, допомагаючи їм знайти шляхи залучення приватних інвестицій в економіку?
 - 1) МАР
 - 2) МФК
 - 3) БАГІ
 - 4) МЦРІС
5. З якою метою створено ГАТТ ?
 - 1) Для забезпечення національного протекціонізму
 - 2) Для забезпечення лібералізації міжнародної торгівлі
 - 3) Для застосування недоброзичливої конкуренції
 - 4) Для монополізації місцевих ринків

Варіант 14

І. Дати письмові відповіді на питання:

1. В чому полягає інтеграційна політика Карибського співтовариства і Карибського спільного ринку (КАРИКОМ)?
2. Визначте функції, що виконує Багатостороннє агентство з гарантування інвестицій (БАГІ). Яка є основною?
3. Які аспекти сучасної міжнародної торгівлі охоплює ЮНКТАД?

ІІ. Тестові завдання – обрати вірну відповідь:

1. До якої групи країн належить інтеграційне об'єднання Чорноморське економічне співтовариство?
 - 1) Розвинутих
 - 2) Що розвиваються

- 3) З перехідною економікою
- 4) НІК
2. Який з напрямів економічної діяльності ООН здійснює СЕК?
 - 1) Загальноекономічний
 - 2) Регіональний
 - 3) Діяльність спеціалізованих установ
 - 4) Національний
3. Яка з міжнародних організацій називається «Паризький клуб»?
 - 1) «Велика сімка»
 - 2) ОЕСР
 - 3) «Група десяти»
 - 4) Міжнародна торговельна палата
4. В який регіон було направлено перші позики Світового банку ?
 - 1) Західна Європа
 - 2) Африка
 - 3) Латинська Америка
 - 4) Карибський басейн
5. В яких з міжнародних організацій, що регулюють міжнародну торгівлю, основні рішення виробляються на переговорах-раундах ?
 - 1) ГАТТ/СОТ
 - 2) ЮНКТАД
 - 3) КОКОМ
 - 4) МТЦ/ЮНКТАД/ГАТТ

Варіант 15

1. Дати письмові відповіді на питання:

1. Визначте особливості співробітництва в Організації Чорноморського економічного співробітництва (ОЧЕС) на міжурядовому, міжпарламентському та підприємницькому рівнях.
2. Яким країнам належить провідна роль у Міжнародному банку розрахунків (МБР)?
3. Надайте характеристику основним пріоритетним напрямам діяльності МТЦ.

II. Тестові завдання – обрати вірну відповідь:

1. До якої групи країн належить інтеграційне об'єднання Європейська асоціація вільної торгівлі (СВАТ) ?
 - 1) Розвинутих
 - 2) Що розвиваються
 - 3) З перехідною економікою
 - 4) НІК
2. З структурних підрозділів ООН вказати програми:
 - 1) ЮНЕП, ПРООН
 - 2) ЕКЛАК, ЕКА
 - 3) ЮНЕСКО, МОП
 - 4) ЮНЕП, ФАО
3. Яка з означених міжнародних організацій зараз реформується?
 - 1) «Велика сімка»
 - 2) ОЕСР
 - 3) «Група десяти»
 - 4) КОКОМ

4. Яка з міжнародних організацій здійснює моніторинг договорів країн з купівлі-продажу іноземної валюти для фінансування імпорту ?

- 1) МБРР
- 2) МВФ
- 3) МФК
- 4) МАР

5. Діяльність якої з міжнародних організацій, що регулюють міжнародну торгівлю, спрямована на усунення в ній дискримінації ?

- 1) ГАТТ/СОТ
- 2) ЮНКТАД
- 3) КОКОМ
- 4) КАРИКОМ

Варіант 16

І. Дати письмові відповіді на питання:

1. Визначте елементи і рівні механізму регулювання МЕВ.
2. Назвіть види міжнародних неурядових організацій і визначте найвпливовіші з них на сьогодні.
3. Визначте місце і роль міждержавних валютно-кредитних організацій в системі інституціональних структур регулювання світової економіки та світогосподарських зв'язків.

ІІ. Тестові завдання – обрати вірну відповідь:

1. До якої групи країн належить інтеграційне об'єднання АСЕАН?
 - 1) Розвинених
 - 2) Що розвиваються
 - 3) З перехідною економікою
 - 4) НІК
2. З структурних підрозділів ООН вказати спеціалізовані організації:
 - 1) ЮНЕП, ПРООН
 - 2) ЕКЛАК, ЕКА
 - 3) ЮНЕСКО, МОП
 - 4) ЮНЕП, ФАО
3. До якої з означених міжнародних організацій в 1997 р. прийнята Росія?
 - 1) «Велика сімка»
 - 2) ОЕСР
 - 3) «Група десяти»
 - 4) КОКОМ
4. Членство в якій міжнародній організації є передумовою для вступу до Світового банку ?
 - 1) МФК
 - 2) МАР
 - 3) БАГІ
 - 4) МВФ
5. У рамках якої з міжнародних організацій, що регулюють міжнародну торгівлю, розроблені прогресивні принципи міжнародних торговельних відносин і торговельної політики?
 - 1) ГАТТ/СОТ
 - 2) ЮНКТАД
 - 3) КОКОМ
 - 4) КАРИКОМ

Варіант 17

I. Дати письмові відповіді на питання:

1. Охарактеризуйте діяльність Організації економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР).
2. Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР): основні напрями діяльності.
3. Міжнародна торговельна палата (МТП): функції та глобальність.

II. Тестові завдання – обрати вірну відповідь:

1. До якої групи країн належить Латиноамериканська інтеграція (ЛІА) ?
 - 1) Розвинених
 - 2) Що розвиваються
 - 3) З перехідною економікою
 - 4) НІК
2. З структурних підрозділів ООН вказати регіональні комісії:
 - 1) ЮНЕП, ПРООН
 - 2) ЕКЛАК, ЕКА
 - 3) ЮНЕСКО, МОП
 - 4) ЮНЕП, ФАО
3. Вкажіть групу міжнародних організацій, де членом є Україна:
 - 1) МВФ, Світовий банк, ЄБРР
 - 2) МВФ, ГАТТ/СОТ, ЄБРР
 - 3) МВФ, МОП, ГАТТ/СОТ
 - 4) МВФ, ВОІВ, ІКАО, ГАТТ/СОТ
4. Які країни є основними позичальниками МВФ ?
 - 1) Промислово розвинуті
 - 2) Країни, що розвиваються
 - 3) Нові незалежні держави
 - 4) Країни-члени
5. У рамках якої з міжнародних організацій, що регулюють міжнародну торгівлю, головною функцією є зниження митних тарифів і усунення нетарифних обмежень?
 - 1) ГАТТ/СОТ
 - 2) ЮНКТАД
 - 3) КОКОМ
 - 4) КАРИКОМ

Варіант 18

I. Дати письмові відповіді на питання:

1. Європейська асоціація вільної торгівлі: мета, організаційна структура та діяльність. Охарактеризуйте інші інтеграційні об'єднання Європи.
2. Надайте загальну характеристику, організаційну структуру МБРР.
3. Охарактеризуйте діяльність Всесвітньої митної організації (ВМО), як організації з гармонізації та уніфікації митних систем.

II. Тестові завдання – обрати вірну відповідь:

1. До якої групи країн належать інтеграційні об'єднання КАРИКОМ і МЕРКОСУР?
 - 1) Розвинених
 - 2) Що розвиваються
 - 3) З перехідною економікою
 - 4) НІК
2. З спеціалізованих організацій ООН назвати організацію з промислового

розвитку:

- 1) ЮНЕСКО
- 2) ВОІВ
- 3) ЮНІДО
- 4) МОП
3. Чи можуть країни, які не є членами МВФ, входити до МБРР ?

- 1) Так
- 2) Ні
- 3) Згідно статуту
- 4) За проханням

4. З джерел фінансових коштів МВФ назвіть головний:

- 1) Банк міжнародних розрахунків
- 2) Центральні банки окремих країн
- 3) Внески країн-членів
- 4) Фонди МВФ

5. В якій міжнародній організації, що регулює міжнародну торгівлю, Україна має статус спостерігача ?

- 1) ГАТТ/СОТ
- 2) ЮНКТАД
- 3) КОКОМ
- 4) КАРИКОМ

Варіант 19

І. Дати письмові відповіді на питання:

1. Визначте роль Північноамериканська зони вільної торгівлі (НАФТА) у міжнародному співробітництві.

2. Наведіть напрями діяльності, кредити, джерела фінансових ресурсів МБРР, а також джерела формування і напрями використання прибутку банку.

3. Охарактеризуйте Бюро міжнародних виставок, як організацію з впорядкування проведення міжнародних торговельно-промислових виставок.

II. Тестові завдання – обрати вірну відповідь:

1. З означених груп міжнародних організацій назвіть ту, в якій перелічені тільки спеціалізовані установи ООН:

- 1) ЮНЕСКО, МВФ, ГАТТ, МБРР
- 2) ЮНЕСКО, ЮНКТАД, МТП
- 3) МАГАТЕ, ОПЕК, АТЕС
- 4) ЮНЕСКО, ЕКОСОР, НАФТА

2. З спеціалізованих організацій ООН назвати організацію з питань освіти, науки і культури:

- 1) ЮНЕСКО
- 2) ВОІВ
- 3) ЮНІДО
- 4) МОП

3. Якій групі країн надає допомогу МВФ?

- 1) Розвинутим
- 2) Що розвиваються
- 3) З перехідною економікою
- 4) Усім країнам-членам

4. МБРР надає кредити:

- 1) На 35-40 років з граційним періодом в 10 років

- 2) На 15-20 років з граційним періодом в 5 років
 - 3) На 3-15 років без урядових гарантій
 - 4) На 5-10 років без урядовий гарантій
 5. В якій міжнародній торговельній організації країни-члени діляться на 4 групи (А, В, С, Д) ?
- 1) ГАТТ/СОТ
 - 2) ЮНКТАД
 - 3) МТЦ/ЮНКТАД/ГАТТ
 - 4) КАРИКОМ

Варіант 20

І. Дати письмові відповіді на питання:

1. Організація країн-експортерів нафти (ОПЕК): історія створення, цілі, організаційна структура і фонди міжнародного розвитку.
2. Охарактеризуй те діяльність МБРР в Україні.
3. Поясни термін «міжнародний інститут» у контексті міжнародної організації.

ІІ. Тестові завдання – обрати вірну відповідь:

1. З означених дат назвіть дату заснування Ліги Націй, першої в світі міжнародної організації універсального типу:
 - 1) 1919
 - 2) 1874
 - 3) 1910
 - 4) 1917
2. З спеціалізованих організацій ООН назвати Всесвітню організацію з інтелектуальної власності:
 - 1) ЮНЕСКО
 - 2) ВІОВ
 - 3) ЮНІДО
 - 4) МОП
3. Діяльність якого філіалу Світового банку спрямована на захист інвесторів від некомерційних ризиків ?
 - 1) БАГІ
 - 2) МФК
 - 3) МАР
 - 4) МБРР
4. МАР надає кредити:
 - 1) На 35-40 років з граційним періодом в 10 років
 - 2) На 15-20 років з граційним періодом в 5 років
 - 3) На 3-15 років без урядових гарантій
 - 4) На 5-10 років без урядовий гарантій
5. Яка із міжнародних торговельних організацій сприяє впровадженню в міжнародну практику стандартів, ділових звичаїв, уніфікованих правил торгівлі?
 - 1) ГАТТ
 - 2) ЮНКТАД
 - 3) МТЦ / ЮНКТАД / ГАТТ
 - 4) Міжнародна торговельна палата

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Міжнародні організації: кредитно-модульний курс: навч.-метод. посібник / Т.В. Андросова [та ін.]. – Харків: «Видавництво «Форт», 2013. – 232 с.
2. Андросова Т.В., Кот О.В., Козуб В.О. Міжнародні організації: навчальний посібник у структурно-логічних схемах. – Х.: ХДУХТ, 2009. – 160 с.
3. Міжнародні організації. Кредитно-модульний курс: Навч. посібник / За ред. Козака Ю.Г. – К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2011. – 344 с.

Допоміжна

4. Голуб Н.В. Україна та міжнародні організації. – К.: Издательство: ТОВ «Кондор», 2010. – 182 с.
5. Глобальна торгова система: розвиток інститутів, правил, інструментів СОТ: Монографія / Кер. авт. кол. і наук. ред. Т.М. Циганкова. – вид. 2-ге. – К.: КНЕУ, 2010. – 660 с.
6. Доклад Стиглица. О реформе международной валютно-финансовой системы: уроки глобального кризиса. Доклад Комиссии финансовых экспертов ООН. – 2010. – 328 с.
7. Зеленов Л.А., Владимиров А.А., Степанов Е.И. Современная глобализация: Состояние и перспективы: монография. – М., 2010. – 304 с.
8. Міжнародні організації: Навч. посібник /За ред. Козака Ю.Г., Ковалевського В.В., Кутайні З. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 440 с.
9. Мокій А.І., Яхно Т.П., Бабець І.Г. Міжнародні організації: Навч. посібник – К., 2011. – 280 с.
10. Мантусов В.Б. Международная экономическая интеграция в современных мирохозяйственных отношениях: Для студентов и аспирантов ВУЗов. М.: Издательство: Юнити, 2011.
11. Наумов А.О. Международные неправительственные организации в современной мирополитической системе. – М., 2009. – 272 с.
12. Андросова Т.В., Козуб В.О. Тестовий тренінг з дисципліни «Міжнародні організації». – Харків: ХДУХТ, 2007. – 62 с.

Інформаційні ресурси:

1. Група Світового банку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.worldbank.org
2. Міжнародний банк реконструкції і розвитку (МБРР) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.worldbank.org/ibrd
3. Міжнародна торговельна палата (МТП) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.iccwbo.org
4. Конференція ООН з торгівлі і розвитку (ЮНКТАД) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.unctad.org
5. Конференція ООН щодо права міжнародної торгівлі (ЮНСІТРАЛ) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.uncitral.org
6. Асоціація країн Південно-Східної Азії (АСЕАН) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.aseansec.org
7. Організація економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.oecd.org
8. Організація країн-експортерів нафти (ОПЕК) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.opec.org
9. Статистична служба Європейської комісії (Євростат) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.europa.eu.int

Навчальне видання

АНДРОСОВА Тетяна Василівна
НОСАЧ Лариса Леонідівна
КОЗУБ Вікторія Олександрівна
ГРИНЬКО Павло Леонідович

МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

Методичні рекомендації і завдання з організації самостійної та індивідуальної роботи студентів денної та заочної форми навчання напрямів підготовки 6.030503 «Міжнародна економіка», 6.030601 «Менеджмент»

В авторській редакції

Підп. до друку «___» _____ 2012 р. Формат 60x84 1\16. Папір офсет.
Умов. друк. арк. _____. Тираж 25 прим. Замов. № _____

Видавець і виготовлювач

Харківський державний університет харчування та торгівлі
вул. Клочківська, 333, Харків, 61051

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК №2319 від 19.10.2005 р.